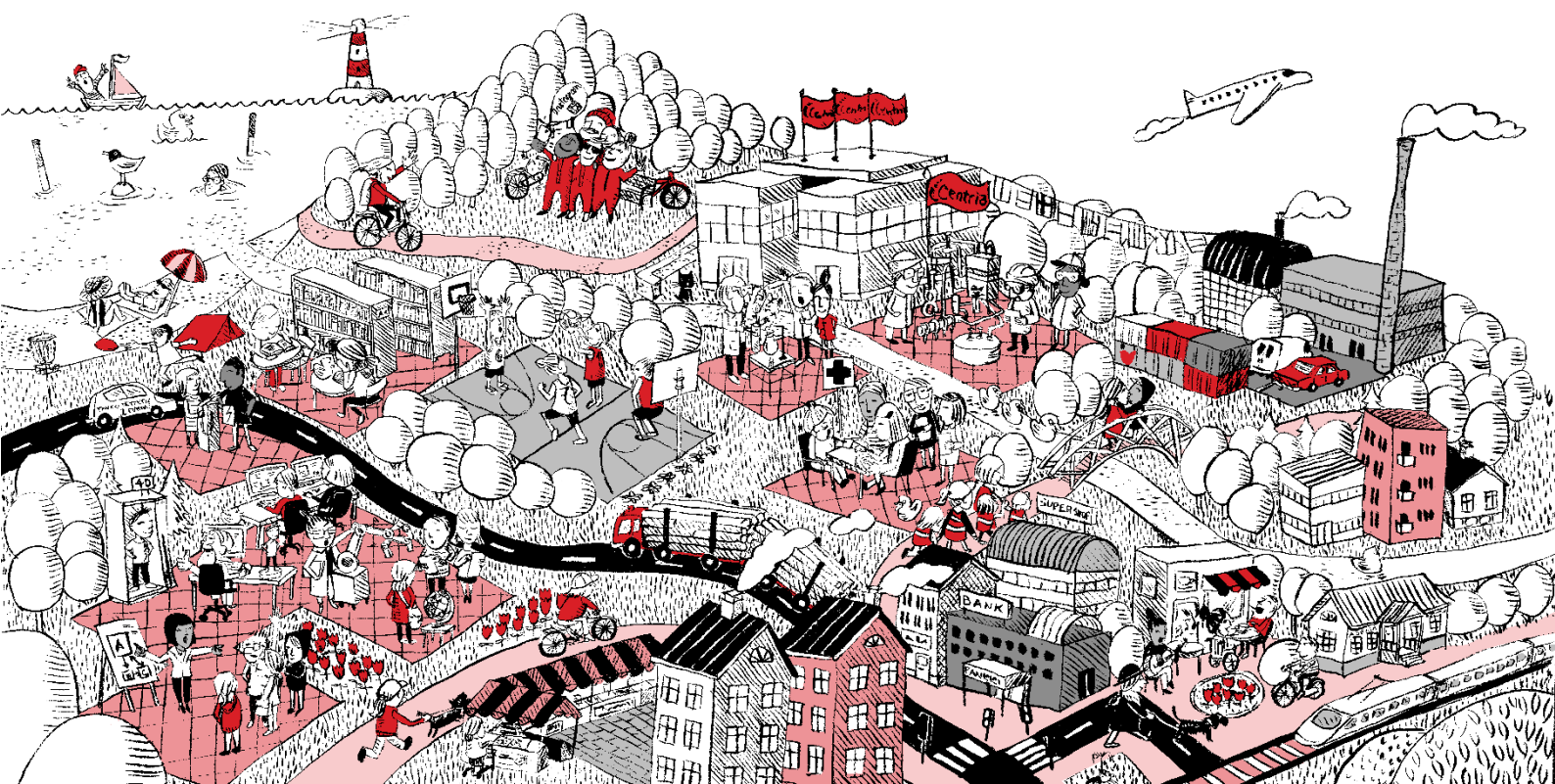

Jessica Jokinen & Laura Korhonen

”EN TIEDÄ, ONKO KETÄÄN, KEHEN LUOTAN YHTÄ PALJON”

Nuorten kokemuksia joukkueurheilun merkityksestä sosiaaliselle hyvinvoinnille

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Sosionomi (AMK)
Toukokuu 2021**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Toukokuu 2021	Tekijä/tekijät Jessica Jokinen & Laura Korhonen
Koulutus Sosionomi (AMK)	☒ AMK ☐ YAMK	
Työn nimi "EN TIEDÄ ONKO KETÄÄN, KEHEN LUOTAN YHTÄ PALJON." Nuorten kokemuksia joukkueurheilun merkityksestä sosiaaliselle hyvinvoinnille.		
Työn ohjaaja Pirjo Forss-Pennanen	Sivumäärä 37 + 3	
Työelämäohjaaja Riku Kauppinen, Icehearts, kasvattaja		
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata joukkueurheilun merkitystä nuorten kuvaamien kokemusten kautta. Opinnäytetyössä haastateltavat nuoret ovat mukana Icehearts-toimintamallissa. Icehearts-toimintamalli käyttää joukkueurheilua ennaltaehkäisevän lastensuojelutyön menetelmänä, jonka tavoitteena on mahdollistaa pitkäkestoinen toimintamalli sosiaalityön sekä koulun tueksi. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on kuvata joukkueurheilun kokemuksen merkitystä Icehearts-toiminnan kehittämiseksi ennaltaehkäisevän lastensuojelun menetelmänä. Opinnäytetyön tavoite on tuoda nuorten omien kokemusten avulla esille joukkueurheilutoiminnan merkitys hyvinvoinnille haastateltavien nuorten elämässä. Saatujen tulosten avulla on mahdollista kehittää Icehearts-toimintaa.</p> <p>Opinnäytetyö noudattaa laadullista tutkimusperinnettä. Käytimme opinnäytetyössä monimuotoista lähestymistapaa, jota voisi luonnehtia tutkimusstrategiaksi. Tietoperustassa käsiteltiin sosiaalisen hyvinvoinnin määritelmää joukkueurheilun viitekehyksessä. Lisäksi tietoperustassa käsiteltiin Icehearts-toimintamalliin keskeisesti liittyviä ennaltaehkäisevän lastensuojelun ja kasvattajan käsitteitä. Opinnäytetyömme aineisto kerättiin käyttämällä yksilöhaastattelua. Opinnäytetyössämme haastattelimme neljää Icehearts-joukkueessa pelaavaa nuorta. Haastatteluista saatu aineisto pelkistettiin ja analysoitiin sisällönanalyysinä.</p> <p>Opinnäytetyön tuloksista kävi ilmi nuorten kuvaama joukkueurheilun positiivinen ja tukeva vaikutus sosiaaliselle hyvinvoinnille. Tuloksista ilmeni nuorten kuvaama yhteisöllisyyden tunne ja pitkäaikaisten kaverisuhteiden merkitys. Tulosten perusteella nuoret kokivat luottamusta kasvattajaa kohtaan. Tuloksista kävi ilmi nuorten kuvaama joukkueurheilutoiminnan merkityksellisyys itsetuntoa kasvattavana ja sosiaalista hyvinvointia tuottavana ennaltaehkäisevän lastensuojelun toimintamallina.</p>		
Asiasanat Ennaltaehkäisevä lastensuojelu, merkitys, kokemus, sosiaalinen hyvinvointi		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date May 2021	Author Jessica Jokinen & Laura Korhonen
Degree programme Bachelor of Social Services		
Name of thesis "I DON'T KNOW IF THERE IS ANYONE, I TRUST THIS MUCH." Young people's experiences of team sports significance for social well-being.		
Centria supervisor Pirjo Forss-Pennanen	Pages 37 + 3	
Instructor representing commissioning institution or company Riku Kauppinen, Icehearts, educator		
<p>The purpose of the thesis was to describe the importance of team sports through the experience described by a young person. The young people who are interviewed in the thesis are included in the Icehearts operating model. The Icehearts operating model uses team sports as a preventive child protection tool. The aim was to enable a long-term operating model to support social work and school. The objective of this thesis is to describe the importance of team-experience in the development of Icehearts operations as a method for preventing child protection.</p> <p>The aim of the thesis was to bring young people's own experiences to highlight the importance of team sports activities for prosperity in the lives of interviewees. With the results obtained, it is possible to develop Icehearts operations. The thesis follows qualitative research traditions. We use a multi-format approach in the thesis, which could be characterized as a research strategy. The theoretical section addressed the definition of social welfare in the framework of team sports. In addition, the theoretical section of this thesis discussed the concepts of preventive child protection and educator's concept in the Icehearts operating model. The material of our thesis was collected by using an individual interview. In our thesis, we interviewed four people who are part of the Icehearts operating model. The material obtained from interviews was reduced and analysed as using content analysis.</p> <p>The results of the thesis showed the positive and supportive impact of team sport described by young people for social well-being. The results showed a sense of communality described by young people and the importance of long-term friends. On the basis of the results, young people felt trust towards the educator. The results showed the team's significance for young self-esteem. The results showed that the operating model increases social well-being. The results of the thesis support the use of the operating model as a predetermined child protection model.</p>		
Key words Experience, meaning, preventive child protection, social wellbeing		

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS**

1 JOHDANTO	1
2 ICEHEARTS-TOIMINTAMALLI TUKEMASSA NUORTEN HYVINVOINTIA.....	3
2.1 Joukkue sosiaalisena ympäristönä	4
2.2 Kasvattajan rooli Icehearts-toiminnassa	5
3 OPINNÄYTETYÖN TIETOPERUSTA	6
3.1 Kokemus käsitteenä	6
3.2 Merkitys käsitteenä	6
3.3 Ennaltaehkäisevä lastensuojelu.....	7
3.4 Hyvinvointi joukkueurheilun viitekehyksessä.....	8
3.5 Sosiaalinen hyvinvointi	9
3.5.1 Sosiaalinen pääoma	10
3.5.2 Itsensä toteuttaminen ja vahvistaminen	11
3.6 Sosiaalipedagoginen työote.....	11
4 OPINNÄYTETYÖN PROSESSIN KUVAUS.....	15
4.1 Opinnäytetyön tavoite, tarkoitus ja tehtävä	15
4.2 Opinnäytetyön toteutus	15
4.3 Opinnäytetyön menetelmälliset valinnat	16
4.4 Opinnäytetyön aineiston keruu ja analyysi.....	17
4.5 Eettisyys ja luotettavuus	19
5 OPINNÄYTETYÖN TULOKSET	22
5.1 Nuoren kokemus joukkueurheilun merkityksestä hyvinvoinnille.....	22
5.2 Nuoren kuvaus joukkueurheilun merkityksestä sosiaaliselle hyvinvoinnille.....	24
5.3 Nuoren kuvaus kasvattajan roolista sosiaaliselle hyvinvoinnille.....	25
5.4 Nuoren kuvaus suhteesta kasvattajaa kohtaan	26
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	28
7 POHDINTA.....	32
LÄHTEET	35
LIITTEET	
LIITE 1 ESITTELYKIRJE	
LIITE 2 HAASTATTELURUNKO	
LIITE 3 LUPA-ANOMUS HUOLTAJILLE	

1 JOHDANTO

Icehearts-toimintamalliin kuuluu osana joukkueurheilun avulla toteutettava ennaltaehkäisevä lastensuojelutyö, jonka tavoitteena on mahdollistaa pitkäkestoinen toimintamalli sosiaalityön sekä koulun tueksi. Icehearts-toiminnalla on tutkitusti ennaltaehkäisevä vaikutus nuorten syrjäytymiseen. (Icehearts 2020.)

Opinnäytetyön tilaajana on Suomen Icehearts ry:n hallitus Tampereelta. Joukkue koostuu vuonna 2004–2007 syntyneistä nuorista. Joukkueurheilun kokemuksen kuvaaminen nuorten elämässä on työelämälähtöinen opinnäytetyön aihe. Tampereen Icehearts-salibandyjoukkueesta vastaava kasvattaja lähestyi meitä ja kertoi nuorten omien kokemusten kuvaamisen opinnäytetyössä tuovan joukkue toiminnalle laadullisia tutkimustuloksia. Saatujen tulosten avulla voidaan tarkastella sekä kehittää toimintaa. Icehearts-joukkueet on suunnattu nuorille, jotka ovat erityisessä vaarassa syrjäytyä (Icehearts 2020). Tässä opinnäytetyössä tarkastelomme nuorten poikien sosiaalista hyvinvointia joukkueurheilun viitekehyksessä. Opinnäytetyöhön haastateltavaksi valikoitui opinnäytetyön työelämäohjaajan osoittamat joukkueen jäsenet.

Opinnäytetyö noudattaa laadullista tutkimusperinnettä. Työn tarkoituksena on kuvata joukkueurheilun merkitystä nuoren kuvaaman kokemuksen kautta. Keskeistä opinnäytetyössä on haastateltavien neljän nuoren omat kokemukset joukkueurheilun merkityksestä heidän sosiaaliselle hyvinvoinnilleen. Icehearts-nuorten haastattelu toteutettiin yksilöhaastatteluina. Haastattelujen tulokset analysoitiin. Tarkastelimme case Iceheartsia eli tässä opinnäytetyössä haastattelimme neljää Icehearts-joukkueessa pelaavaa nuorta.

Opinnäytetyön tavoitteena on kuvata joukkueurheilun kokemuksen merkitystä Icehearts-toiminnan kehittämiseksi ennaltaehkäisevän lastensuojelun menetelmänä. Opinnäytetyön tavoite on tuoda nuorten omien kokemusten avulla esille joukkueurheilutoiminnan merkitys hyvinvoinnille haastateltavien nuorten elämässä. Saatujen tulosten avulla on mahdollista kehittää Icehearts-toimintaa.

Aikaisempaa tutkimustietoa Icehearts-toimintamallista löytyy useasta eri lähteestä. Icehearts-toimintamallista on tehty useita erilaisia opinnäytetöitä, sekä tutkimuksia. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen pitkittäistutkimuksen tutkimusraportin mukaan yksi Icehearts-joukkue tuottaa kolme miljoonaa euroa säästöä, sekä suoria säästöjä sosiaali- ja terveystieteissä 857 000 euroa. Tutkimus osoittaa liikunnallisuuden vahvistumisen lisäksi Icehearts-toiminnan vahvistavan sosiaalisia taitoja sekä mielen hyvinvointia. (Kekkonen & Appelqvist-Shmidlechner 2020.) Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on tutkinut myös Icehearts-toimintamallin vaikutusta lasten ja nuorten koulunkäyntiin.

2 ICEHEARTS-TOIMINTAMALLI TUKEMASSA NUORTEN HYVINVOINTIA

Ville seisoj valmentajana poikien edessä vaihtoaitiossa. Olimme ottelussa 5-0 häviöllä. Yhtä äkkiä Ville kuulu takaansa pienen pojan hennon äänen: "Ville sä taidat olla vähän tyhmä valmentaja." Hän katsoi taakseen ja näki kysyjän: "Miten niin?" "No jos sä laittaisit kentälle 5 parasta pelaajaa, niin voisimme joskus voittaa." Ville katsoi poikaa ja sanoi: "Kerropa nyt, kun sinulla on aikaa, että ketkä ne viisi parasta, jotka laitan kentälle? Poika jäi miettimään kysymystä. Hetkisen kuluttua Ville kuuli uudelleen pojan äänen: " Ville, jatketaan vaan tällä samalla tavalla." Ville katsoi taakseen ja näki pojan, joka oli ymmärtänyt mistä toiminnassamme oli kysymys. (Turkka & Turkka 2008, 39.)

Icehearts- toimintamallin ovat perustaneet Ilkka ja Ville Turkka. Perustamisesta lähtien tavoitteena on ollut, että mahdollisimman monella lapsella olisi mahdollisuus harrastaa ja olla osa yhteisöä. Perustamisesta alkaen tavoitteena on ollut valtakunnallinen järjestötoiminta. Toiminnan tarkoituksena on ennaltaehkäistä syrjäytymistä joukkueurheilun avulla. Iceheartsin avulla tehdään sosiaalityötä liikuntaharrastuksen avulla. Tällä hetkellä Icehearts-toiminnassa on mukana yli 800 nuorta 60 eri joukkueessa. Toimintamalli on tuottanut säästöä yhteiskunnalle yhteensä 18 miljoonaa euroa. Icehearts on kansainvälisesti tunnustettu ja valtakunnallisesti palkittu järjestö. (Icehearts 2020.)

Iceheartsia käytetään työkaluna sosiaalityön tekemiseen lasten ja nuorten kanssa. Iceheartsin toimintamalli on pitkäkestoista ja kokonaisvaltaista työskentelyä lasten ja nuorten kanssa muuttuvassa yhteiskunnassa. Iceheartsin filosofia tukee lapsen kasvua itsevarmaksi ja empaattiseksi joukkueen jäseneksi. (Icehearts 2020.) Toimintamallin avulla osallistutetaan lapsia normaaliin yhteiskunnalliseen toimintaan. Iceheartsin joukkueet on suunnattu niille nuorille, joilla ei ole muuten mahdollisuutta osallistua vapaa-ajan harrastuksiin. (Turkka & Turkka 2008, 15.)

Iceheartsin toiminnassa mukana olevat nuoret tulevat toimintaan mukaan erilaisista taustoista. Joukossa on yksinhuoltajien, suurperheiden, vähävaraisten ja maahanmuuttajien lapsia. Mukaan joukkueeseen päädytään erilaisten polkujen kautta. Ystävien tai vanhempien kautta tulee toimintaan mukaan nuoria, mutta myös kasvattajien tai sosiaalitoimen havainnoimana. (Turkka & Turkka 2008, 23.)

Toiminta perustuu sellaiseen arvomaailmaan, jossa jokaiselle lapselle annetaan mahdollisuus. Tärkeimpänä lupauksena on se, että kuljetaan koko 12 vuotta lapsen rinnalla. Tavoitteena on luoda lapselle sosiaalisia taitoja sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä. Yksi tavoitteista on myös antaa lapselle turvallinen ja pitkäkestoinen aikuinen läpi kasvun nivelvaiheiden. (Icehearts 2020.) Toiminta lähtee ajatuksesta, että jokainen vanhempi rahastaa omaa lastaan. Perheiden kohtaamat ongelmat johtuvat eri syistä, joita ei ole saatu järjestymään riittävän ajoissa. (Turkka & Turkka 2008, 26.)

2.1 Joukkue sosiaalisena ympäristönä

Joukkueurheilulle tyypillinen piirre on valmentajan ja urheilijan välisen suhteen lisäksi urheilijan suhteet toisiin pelaajiin. Lisäksi joukkueen sisällä on olemassa yksilö- ja yhteisötaso. Valmentajan täytyy siis huomioida yksilöllisten tarpeiden lisäksi myös yhteinen tavoite. Valmentaja toimii joukon johtajana ja vastaa toiminnasta. Yksilöistä muodostuu ryhmä, joka toimiesseen yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi muodostaa joukkueen. Joukkueen ryhmädynamiikalle on tärkeää, että harjoittelu ja kilpaileminen tehdään yhdessä joukkueen kanssa. (Laitinen & Luoma 2019, 17.)

Lapselle on kehityksen kannalta hyvä tuntee vapaa-ajallaan kuuluvansa johonkin ryhmään, jolla on yhteinen tavoite (Turkka & Turkka 2008, 54). Joukkueurheilu on Iceheartsin työkalu toteuttaa toimintaa ja tehdä työtä lasten kanssa. Icehearts-toiminta on koettu erityisen sopivaksi niille pojille, joka ovat vaarassa syrjäytyä. Suurin osa pojista on ollut kiinnostuneita liikunnasta jo ennen Icehearts-joukkueeseen liittymistä. (Icehearts 2020.)

Mukaan joukkueeseen valittavista pojista suurimmalla osalla ei ole miehen mallia kotona, tai se on ollut hyvin vähäinen. Joukkue-toiminta on erittäin tärkeässä osassa, mutta kuitenkin se toimii vain sosiaalityön välineenä. (Icehearts 2020.) Tavoitteena ei ole rakentaa urheilullisesti menestyvää huippujoukkuetta. Osaksi Icehearts- joukkuetta liittyvät ne lapset, joiden vanhemmilla ei ole varallista mahdollisuutta tarjota lapselleen harrastusta. (Turkka & Turkka 2008, 23.)

2.2 Kasvattajan rooli Icehearts-toiminnassa

Sama kasvattaja kulkee nuoren matkassa koko Icehearts- toiminnassa mukanaolon ajan. Nuori on yhteydessä kasvattajaan joukkueharjoitusten lisäksi myös koulussa sekä vapaa-ajalla. Kasvattajan ja nuoren välillä käydään jatkuvaa vuorovaikutusta sekä kasvattajana että valmentajana. (Icehearts 2020.)

Icehearts -valmentajalla täytyy olla valmiuksia keskustella perheen kanssa kasvatustyöstä tarpeiden mukaan. Tärkeimpiin tehtäviin kuuluu lapsen auttaminen kasvattaminen ja sosiaalistaminen. (Turkka & Turkka 2008, 44.) Kasvattajalla tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä Icehearts-toiminnan urheilujoukkueiden valmentajina toimivia kouluttautuneita kasvattajia. Kasvattaja sitoutuu toimintaan yhtä pitkäksi aikaa kuin joukkueeseen valittavat nuoret. Kasvattaja toimii nuorten tukena myös joukkueurheilutoiminnan ulkopuolella. Ammattitaitoiset ja luotettavat kasvattajat sekä ohjaajat kulkevat nuoren elämässä mukana sekä koulussa että vapaa-ajalla. Koulussa kasvattajat voivat olla mukana esimerkiksi oppitunneilla kannustamassa, samalla he tukevat myös opettajan työtä. (Icehearts 2020.)

Opinnäytetyössä haastateltavat ovat poikia, joten pojista koostuvan joukkueen kasvattaja on samaa sukupuolta edustava henkilö. Icehearts- toiminnassa kasvattajat ovat taustaltaan sekä koulutukseltaan erilaisia. Lastentarhan- ja peruskouluopettajan tutkinnot sopivat hyvin Icehearts-kasvattajan peruskoulutukseksi. Liikunnanohjaajan koulutus tai lajiliittojen valmentajajatkokoulutukset ovat Icehearts- toimintaan sopivia korostaen kaikkien valmentajien kasvatustehtävää. Kasvattajaksi sopii myös käytännön kokemusta saanut kasvattaja. Persoonallisia edellytyksiä kasvattajana toimimiselle ovat aitous ja omien ominaisuuksien jakaminen lasten kanssa. Lapsille tulee välittyä tunne siitä, että kasvattaja välittää heistä oikeasti. Kasvattajan vahvuudet ovat yleensä parhaat työvälineet lasten kanssa. Iloisuus ja lapsen kannustaminen ovat avainasemassa.

Luottamus lapsen ja kasvattajan välillä on tärkeää. Lapsen tulee myös voida luottaa olevansa tärkeä osa joukkuetta. Toimintamallin kannalta ehkä olennaisimpia kasvattajan piirteitä on sitoutuminen joukkueeseen 12 vuodeksi. (Turkka & Turkka 2008.) Toisten lapsia kasvattaessaan kasvattajan täytyy olla toivottu henkilö lasten keskuudessa. Kasvattajan tulee antaa vain sellaisia lupauksia lapsille, jotka on mahdollista pitää. (Turkka & Turkka 2008, 44.)

3 OPINNÄYTETYÖN TIETOPERUSTA

Käsitlemme opinnäytetyömme tietoperustaosuudessa opinnäytetyössämme käytettävää keskeistä tietoperustaa. Keskeistä tietoperustaa on kokemuksen ja merkityksen käsitteet, sekä hyvinvointi joukkueurheilun viitekehyksessä. Lisäksi käsitlemme ennaltaehkäisevän lastensuojelun käsitettä ja sosiaalipedagogista työtettä.

3.1 Kokemus käsitteenä

Jonkin asian merkitystä tarkastellessa merkityksen ymmärtämiseen liittyy keskeisesti kokemus. Kokemuksella tarkoitetaan opinnäytetyössä nuoren omaa henkilökohtaista kokemusta. Tässä opinnäytetyössä tarkastelemme Icehearts-joukkueurheilutoiminnan tuottamia merkityksiä nuoren kokemuksen toiminnan merkityksellisyydestä hyvinvoinnille. Perintötekijät, ihmisen yksilölliset ominaisuudet, sekä aikaisemmat kokemukset vaikuttavat siihen, millä tavalla yksilö kokee asioita ja tulkitsee niitä (MLL 2019).

Kokemus muodostuu ihmisen elämismaailmasta, jota tämä elää juuri sillä hetkellä. Taustalla vaikuttavat käsillä oleva elämäntilanne säisästi merkityksellisenä. Käsitteenä kokemuksesta ei voida sanoa yksiselitteistä määritelmää. Kokemuksen voidaan katsoa tarkoittavan ihmisen kasvamisen, oppimisen sekä kulttuurisen sosiaalistumisen prosesseja. Kokemuksella voidaan kuvata elämyksiä, tunteita, tunteita, aistimuksia, sekä tunnelmia. Se miten ihminen itse kokee elämänsä ja olemassaolonsa tuottaa tärkeää tietoa. Ihmisen tajunta muodostaa kokemuksen, josta syntyy merkitys. Merkityksistä koostuvat. (KAMK.)

3.2 Merkitys käsitteenä

Tässä opinnäytetyössä merkityksellä tarkoitetaan haastateltavien nuorten omia kokemuksia joukkueurheilutoiminnan merkityksellisyydestä hyvinvoinnille. Nuoren omasta kokemuksesta nousee esille nuoren kokemukselleen antama merkitys. Nuori itse määrittää merkityksen perustuen omaan kokemukseensa. Maailma ei esittäydy meille sellaisenaan vaan aina sen suhteen kautta, mikä meillä on tähän maailmaan (Alasuutari 2001).

Haastattelujen avulla pyritään ymmärtämään poikien kokemusta joukkue toiminnan merkityksellisyydestä. Merkityksistä muodostuu sosiaalinen todellisuus, minkä vuoksi asiat eivät ilmene uusina, vaan meillä on tietty tapa niiden hahmottamiseen. (Eskola & Suoranta 2014.) Poikien kuvaama oma kokemus luo tässä opinnäytetyössä mittarin joukkue toiminnan merkityksellisyydelle.

Asiat ja ilmiöt ovat olemassa sellaisinaan, ja me annamme niille merkityksiä itse. Merkityksen kokemus lisää tutkitusti hyvinvointia. Tutkimukset kertovat sen olevan jopa työhyvinvoinnin tärkein taustatekijä. Merkityksen tunteen katoaminen johtaa elämänhallinnan pettämiseen. Mahdollisuus, halu ja kyky kehittää itseään vaikuttavat merkityksellisyyden kokemukseen. Ihimillisen toiminnan keskiössä voidaan katsoa olevan merkityksellinen tekeminen. (Aaltonen, Ahonen & Pajunen 2015.)

3.3 Ennaltaehkäisevä lastensuojelu

Ehkäisevä lastensuojelu tarjoaa tukea ja apua riittävän varhain. Sitä järjestetään silloin, kun perhe tai lapsi ei ole lastensuojelunasiakkaana. Tarkoituksena on edistää ja turvata lapsen kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tukea vanhemmuutta. Ehkäisevää lastensuojelua voidaan tarjota esimerkiksi nuorisotyössä ja opetuksessa. (THL 2021.) Lastensuojelulain mukaan lapsella on oikeus tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen, sekä turvaa ja virikkeitä tarjoavaan kasvu ympäristöön. Lain yksi tarkoituksista on turvata oikeus huoltajan tukeen lapsen kasvatuksessa, sekä toteuttaa perhe- yksilökeskeistä lastensuojelua. (Mahonen 2010, 69.)

Lastensuojelulain mukaan on pyrittävä ehkäisemään lapsen ja perheen ongelmia sekä puuttumaan riittävän varhain havaittuihin ongelmiin (Lastensuojelulaki 13.4.2007/417, §3a). Lastensuojelun lisäksi kunta järjestää lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ehkäisevää lastensuojelua silloin, kun lapsi tai perhe ei ole lastensuojelun asiakkaana. Ehkäisevällä lastensuojelulla edistetään ja turvataan lasten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tuetaan vanhemmuutta. (THL 2019.) Lastensuojelulaki velvoittaa edistämään lasten ja nuorten hyvinvointia ennaltaehkäisevällä lastensuojelulla (Mahkonen 2010, 44).

Iceheartsin toiminta lähtee liikkeelle kunnan sosiaalitoimiston osoittaessa tietojensa perusteella alueen, jossa ongelmallisten lasten määrä on suurempi verrattuna kunnan muihin alueisiin. Tällä alueella otetaan yhteys paikallisiin päiväkoteihin ja kouluihin. Icehearts-toimintaa käydään esittelemässä näissä päiväkodeissa ja kouluissa. Päiväkotien henkilökunta etsii päiväkotinsa lapsista sellaiset, joille toimintamallin kaltainen tuki olisi hyödyllinen. Tämän jälkeen Icehearts-kasvattaja tapaa lasten perheet ja kertoo tarkemmin Icehearts-toiminnasta. Vanhemmat tai vanhempi kotona päättää halukkuudestaan tarjota lapselleen mahdollisuuden osallistua. (Icehearts 2020.)

Icehearts- toimintamalli on todettu useissa tutkimuksissa toimivaksi ennaltaehkäisevän lastensuojelun muodoksi. Toiminta on tukena kunnan tai kaupungin tarjoamille palveluille. Icehearts-toiminnalla on ollut yhteiskunnallisesti myös mittavat taloudelliset säästöt. Kekkosen ja Appelqvist-Shmidlechnerin (2020) mukaan tuotetun lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäksi Icehearts on tuottanut yhteiskunnalle yli kolme miljoonaa euroa säästöä. Osaksi joukkueurheilun avulla toteutettava ennaltaehkäisevä lastensuojelun toimintamalli on vaihtoehto kunnan tarjoamille tarjoamille palveluille. Joukkue- ja iltapäiväkerhotoiminnan lisäksi Icehearts tukee lapsen koulunkäyntiä tarjoten yhteisöllisen tuen koulunkäynnin ja arjen haasteisiin. (Appelqvist-Smidlechner & Kekkonen 2020.)

3.4 Hyvinvointi joukkueurheilun viitekehyksessä

Hyvinvointia tarkastellaan tässä opinnäytetyössä joukkueurheilun viitekehyksessä. Joukkueurheilulla ei Icehearts toiminnassa ole ensisijainen tarkoitus menestyä lajissa vaan tukea nuorta arjessa sekä ehkäistä syrjäytymistä. Nuoret, jotka osallistuvat ohjattuun liikuntaan, kuvaavat parempaa fyysistä ja psyykkistä terveyttä verrattuna ohjattuun liikuntaan osallistumattomiin nuoriin. Liikunnasta nauttiminen ja yhteisöllisyys tuovat fyysisen suoritukselle sosiaalisen ulottuvuuden. (Laitinen & Luoma 2019, 13.)

Tässä opinnäytetyössä tarkastelemme nuorten poikien sosiaalista hyvinvointia joukkueurheilun viitekehyksessä. THL:n pitkittäistutkimuksen raportin mukaan Icehearts-toiminta vahvistaa fyysisen ja psyykkisen suorituskyvyn lisäksi sosiaalisia taitoja. Eniten lapset hyötyivät

kasvattajan pitkäkestoisesta läsnäolosta. Arjessa ja muissa tilanteissa saatu tuki on ollut merkittävää. Yksi merkittävimmistä asioista oli lapsen mahdollisuus harrastaa urheilullisista saavutuksista ja kyvyistä huolimatta. Kasvattajat arvioivat toiminnan lisänneen lasten liikunnallisuutta, sosiaalisia taitoja, kaverisuhteita ja kohottaneen itsetuntoa. (Kekkonen & Appelqvist-Shmidlechner 2020.) Ihmisen ollessa kokonaisuus hyvinvointia voidaan tarkastella sosiaalisesta näkökulmasta. Sosiaalinen hyvinvointi rakentuu ihmisten välisen vuorovaikutuksen ja kanssakäymisen sekä sosiaalisen tuen myötä. Kaikki hyvinvoinnin ulottuvuudet ovat sidoksissa keskenään. (Lehtinen, Lehtinen & Paakkari 2014, 13.)

Erik Allardt [1998] määrittelee hyvinvoinnin kolmeen eri ulottuvuuteen. Having-termi kuvaa elinoloja ja elintaso. Loving-termi puolestaan yhteisöön liittyviä tekijöitä. Being-termi kuvaa Allardtin mukaan mahdollisuutta toteuttaa itseään ja olla arvostettu. Elintasaan voidaan tarkastella terveydentilan, asumisen, koulutuksen, varallisuuden ja työllisyyden näkökulmista. Suku, perhe, työyhteisö, ystävät tai parisuhde ovat osa yhteisöön liittyviä tekijöitä. Osana itsensä toteuttamista kuuluu arvokkuuden ja turvallisuuden tunteminen, ja itsensä toteuttaminen esimerkiksi harrastusten kautta. Halu vaikuttaa yhteiskunnassa ja erilaisissa pienemmissä yhteisöissä liittyvät myös itsensä toteuttamisen tarpeeseen. (Forss & Vatula-Pimiä 2007, 24.) Sosiaalinen ympäristö voi lisätä ja tukea hyvinvointia, ja siihen vaikuttavat turvallisuus, kunnioitettava ja avoin vuorovaikutus, huolenpito, yksilöllisyyden hyväksyminen sekä toisten kunnioittaminen sanoissa ja teoissa (Opetushallitus 2021).

3.5 Sosiaalinen hyvinvointi

Pitkittäistutkimuksen raportin mukaan Icehearts-toiminta vahvistaa fyysisten ja psyykkisten taitojen lisäksi sosiaalisia taitoja (Kekkonen & Appelqvist-Shmidlechner 2020). Sosiaaliseen hyvinvointiin liittyy keskeisesti yhteisöllisyys. Ihminen ymmärretään yhteisölliseksi ainutlaatuisiksi olennoksi, jonka inhimillisyyden toteutumisen edellytys on yhteiselämä. (Nivala & Ryytänen 2019, 90.) Merkityksellisten sosiaalisten suhteiden, vuorovaikutuksen ja yhteisen toiminnan kautta syntyvät perusteet yhteiselämiselle (Nivala & Ryytänen 2019, 128). Sosiaalista hyvinvointia voidaan tukea yhteisöllisyydellä sekä toiminnassa mukana olemisellä. Kokemus toimijuudesta kuuluu kiinteänä osana sosiaalista hyvinvointia. Myös osallisuus kuuluu osaksi sosiaalisen hyvinvoinnin kokemusta. Osallisuuden toteutumiseksi tarvitaan toimijuutta, sekä vuorovaikutuksessa rakentuvaa kuulumisen tunnetta. (Nivala & Ryytänen 2019, 139.)

Sosiaalista hyvinvointia voidaan tarkastella yksilötason lisäksi yhteisöllisellä tasolla sekä yhteiskunnallisella tasolla (Nivala & Ryyänen 2019, 337). Sosiaalista hyvinvointia voidaan edistää tukemalla yksittäisen henkilön lisäksi yhteisöjä ja sosiaalista hyvinvointia tuottavia yhteiskunnallisia rakenteita. Koko sosiaalialan tehtävä on edistää hyvinvointia ja ennaltaehkäistä sosiaalisia riskejä, kuten syrjäytymistä. (Forss & Vatula-Pimiä 2007.) Tässä opinnäytetyössä tarkastelemme sosiaalista hyvinvointia yksilön kuvaaman kokemuksen näkökulmasta.

3.5.1 Sosiaalinen pääoma

Sosiaalisella pääomalla viitataan yleensä sosiaalisen ympäristön tai sosiaalisten suhteiden erilaisiin ulottuvuuksiin, kuten sosiaalisiin verkostoihin, normeihin tai luottamukseen, jotka edistävät yhteisön yksilöiden välistä vuorovaikutusta tai toimintojen yhteensovittamista (Hyyppä ym. 2002, 5). Yleisellä tasolla voidaan sanoa, että vanhemmat siirtävät lapsilleen inhimillistä ja sosiaalista pääomaa sekä varallisuutta. Vanhemmat välittävät lapsilleen esimerkiksi arvoja, uskomuksia ja asenteita. Lapsuuden perheen olot voivat vaikuttaa lasten aikuisiän sosiaaliseen asemaan ja hyvinvointiin monimutkaisien prosessien välityksellä, itsenäisesti, muiden välityksellä, sekä lasten koulutuksen ja terveyden kautta. (Kallio & Hakovirta 2020, 200.)

Sosiaalisen pääoman mittaamiseen ei ole olemassa yksiselitteistä mittaria käsitteen kontekstin ja laajuuden vaihtuvuuden vuoksi. Mittauksia on kuitenkin tehty esimerkiksi tarkasteltaessa sosiaalisen pääoman vaikutusta terveyteen, hyvinvointiin ja talouteen. Sosiaalisen pääoman käsite on monitulkintainen eikä ole mahdollista muodostaa yhtä yksiselitteistä korviketta käsitteelle. (Räty 2017, 35.) Näkökulmasta riippuen sosiaalinen pääoma voidaan nähdä menestysresurssina, selviytymisresurssina tai pahimmassa tapauksessa välineenä syrjäytymiseen. Varhaislapsuus on tärkein yhteisöllisyyden kasvualusta, joka liittyy läheisesti sosiaaliseen pääomaan. Joukkuepelien voidaan sanoa erityisesti lisäävän sosiaalista pääomaa. Lapsuusvuosina opittu yhteisöllisyys lisää liikuntaharrastusten kehittymistä elinikäisiksi. Yhteisöllisyys sekä liikunnallisuus lisää tutkitusti hyvinvointia. (Ruuskanen 2002, 56.)

Icehearts-toimintamallissa korostuu yhteisöllisyys ja vuorovaikutus kasvattajan, nuoren sekä joukkueovereiden välillä. Nuoret ovat vuorovaikutuksessa joukkueovereiden ja kasvattajan kanssa lähes päivittäin. Sosiaalinen pääoma voidaan nähdä yhteisön ominaisuutena, jonka vaikutus välittyy yksilöön monien verkostojen ja vuorovaikutuksen kautta (Ruuskanen 2002).

Icehearts- joukkueen toimintamalliin kuuluu olennaisena osana myös nuorten muiden vuorovaikutussuhteiden tukeminen. Toimintamalli tarjoaa yhteisöllistä tukea ja pyrkii monialaiseen yhteistyöhön nuoren ympärillä olevien toimijoiden, sekä nuoren oman perheen kanssa. (Icehearts 2020.)

3.5.2 Itsensä toteuttaminen ja vahvistaminen

Nuoret saavat Icehearts-toiminnan avulla mahdollisuuden harrastaa ja kuulua joukkueeseen sekä toteuttaa itseään joukkuepelaajana. Maslowin tarvehierarkia jakaa ihmisen tarpeet viiteen osaan (Maslow 2011). Alimpana tarpeista ovat perustavanlaatuisimmat tarpeet. Ylimpänä tarpeena on itsensä toteuttamisen tarve. Tähän ihmislaajalle tyypilliseen itsensä toteuttamisen tarpeeseen viittaa Maslowin mukaan halu tulla sellaiseksi kuin pohjimmiltaan on. Maslowin tarvehierarkiassa korkeimpien tarpeiden täyttymiselle tarvitaan alempien, perustavanlaatuisten tarpeiden ensisijainen tyydyttyminen (Maslow 2011). Itsensä toteuttaminen on osa voimaantumisen prosessia, joka mahdollistaa yksilön päämäärien saavuttamisen vuorovaikutuksessa toisten kanssa (Räisänen 2002).

Itsensä toteuttaminen on osa Allardt'n määrittelemää kolmeen eri osa-alueeseen jaettavaa hyvinvoinnin määritettä [Allardt 1998.] Mahdollisuus toteuttaa itseään vapaa-ajan toiminoissa tai harrastuksissa on tärkeää myös fyysiselle ja psyykkiselle hyvinvoinnin osa-alueelle. (Tomperi 2015, 30.) Allardt katsoo itsensä toteuttamisen tarpeen olevan oleellinen osa ihmisen inhimillisyyttä ja ihmisenä olemista. Tarve tulla kohdatuksi omana persoonanaan tai esimerkiksi arvokkuuden kokemus liittyvät olennaisesti tähän tarpeeseen. Syyksi itsensä toteuttamisen tarpeelle on Allardt'n mukaan ihmisen halu oppia ja kehittyä, oivaltaa ja olla enemmän. Ihmisen pyrkimyksenä on jatkuvasti kehittyä ja löytää kykyjensä rajat. (Tomperi 2015, 29.)

3.6 Sosiaalipedagoginen työote

Sosiaalipedagogiikan tehtävään kuuluu edistää ja tukea jokaisen ihmisen kasvua ainutlaatuiseksi yksilöksi. Tarkoituksena on edistää mielekästä yhdessäeloa pelkän rinnakkaisen yksinelon sijasta. Toinen erityinen tehtävä sosiaalipedagogiikalla on kasvatuksellisesta näkökulmasta katsoa kohdata ne ihmiset, jotka kohtaavat elämässään riskejä, sosiaalisia ongelmia ja huono-osaisuutta. Tämän tehtävän tarkoitus on ennaltaehkäistä huono-osaisuutta. (Nivala & Ryytänen 2019, 179.)

Sosiaalipedagogiselle työotteelle on välttämätöntä omien arvojen ja ihmiskäsityksen tunnistaminen. Sosiaalipedagogisesti ajateltuna ihminen ei voi toimia tietyllä tavalla ammatillisesti, jos hän ei sitoudu henkilökohtaisella tasolla kyseiseen asiaan. Toiminnan katsotaan olevan ulkopuolista eikä perustu arvopohjaan. Kohtaamisissa sosiaalipedagogisen toimijan kanssa tulisi arvoperusta ja ihmiskäsitys tulla todeksi. (Nivala & Ryytänen 2019, 189.)

Sosiaalipedagogisia työotteita käytetään esimerkiksi kahdenvälisissä kohtaamisissa erityisesti sosiaalialalla. Sosiaalipedagoginen toimija pyrkii ehkäisemään huono-osaisuutta ja ratkomaan sosiaalisia ongelmia ja riskejä kasvatuksellisin keinoin. Kasvatustyössä puhutaan usein kasvattajasta ja kasvatettavasta. (Nivala & Ryytänen 2019, 186.) Dialogisessa vuorovaikutussuhteessa perustana on vuorovaikutuksen avoimuus, läsnäolo vuorovaikutustilanteessa ja tasavertainen luottamuksellinen vuorovaikutussuhde. Molemminpuolinen kunnioitus ja hyväksyntä on avainasemassa. (Nivala & Ryytänen 2019, 190.)

Ihmisen toimijuuden ja osallisuuden tukeminen on myös sosiaalipedagogiikan työmenetelmä. Keskeistä on ihmisen oma toimijuus esimerkiksi kasvatustilanteessa. Osallisuus toteutuu ihmisen osallistumisesta itseään koskevien asioiden käsittelyyn passiivisen toiminnan sijasta. Ihminen voidaan nähdä kokonaisuutena vasta sitten, kun hän pääsee kertomaan ja jakamaan omia tuntemuksiaan, ajatuksiaan, mielipiteitään ja kokemuksiaan. Ihmisen osallisuuden tukemiselle on tärkeää tukea yksilön kykyjä ja nähdä mahdollisuus niiden kehittymiselle. (Nivala & Ryytänen 2019, 197.)

Sosiaalipedagogiikka tähtää ihmisen kykyyn toteuttaa mahdollisuuksiaan itsenäisesti. Tarkoitus on yhdessä löytää ihmisen oma potentiaali ja saada potentiaali ja mahdollisuudet hyödynnettyä päivittäisessä elämässä. Kaikilla ihmisillä ei luonnollisesti ole samankaltaisia resurs-

seja tehdä omaa elämäänsä koskevia valintoja tai päätöksiä. Sosiaalipedagogisesti ajateltuna onkin tärkeää kannustaa ihmisiä toimimaan yhteisesti koko yhteiskuntaa muuttavaan toimintaan. Yksilöitä ohjataan auttamaan itseään. (Nivala & Ryyänen 2019, 198.)

Yhteisöllisyys on sosiaalipedagogiikan kolmannen työtteen piirre. Tavoitteena on luoda ihmisten välille suhteita ja tarvittaessa auttaa ihmisiä palaamaan heidän ympärillään oleviin yhteisöihin. Olemassa olevien yhteisöjen tukeminen ja uusien yhteisöjen muodostumisen edistäminen on tärkeää. Sosiaalipedagogiikan yhteisöllisyyden piirrettä voidaan luonnehtia yhteisökasvatukseksi. Yhteisö käsitetään kasvun alustaksi ja yhteisöllisyys kasvatuksellisen työn lopputulokseksi. Yhteisöllisyydestä tulee muistaa kuitenkin myös mahdolliset huonot puolet, kuten vihamielisyyden, alistamisen ja syrjäytymisen piirteet. Yhteisöllisellä kasvattamisella pyritään edistää yhteistä toimintaa kilpailemisen sijasta. (Nivala & Ryyänen 2019, 204.)

Sosiaalipedagogista yhteisöllistä kasvatustapaa voi lähestyä myös sosiokulttuurisen innostamisen näkökulmasta. Sosiokulttuurisen innostamisen tavoite on pyrkiä vahvistamaan hyvinvointia eritavoin. Ihmisten osallistumisen ja aloitteellisuuden tukemisen lisäksi persoonallisten ja sosiaalisen kasvun kokonaisvaltainen tukeminen on sosiokulttuuriselle innostamiselle tyypillisiä työmenetelmiä. Piirteelle tyypillistä on ajatus sosiaalisen todellisuuden muuttamisesta elämänlaadun tukemiseksi ja parantamiseksi. (Nivala & Ryyänen 2019, 204.)

Sosiokulttuuriseen innostamiseen kuuluu ihmisten sitouttaminen yhteiseen tehtävään, joka liittyy heille merkitykselliseen asiaan. Innostamisprojektin eli sosiokulttuurisen innostamisen toimintamuotoja ei voi päättää etukäteen. Prosessi rakentuu toiminnassa yhteisten tavoitteiden myötä. Tärkeintä on toteuttaa yhdessä prosessi. Innostamisen sosiaalinen toiminta vahvistaa yhteisöllisyyttä ja kannustaa osallisuuteen. Kasvatuksellinen toiminta taas tukee henkilökohtaisten kasvuprosessien toteutumista. Kulttuurillinen toiminta puolestaan nostaa esiin ihmisten luovuutta ja ilmaisuksellisuutta. (Nivala & Ryyänen 2019, 207.)

Toiminnan neljäs työote on toiminnallisuus sekä luovuus. Toiminnallisuuden käsitteeseen liittyy läheisesti myös yhteisöt ja yhteisöllisyyden kokemus. Yhteisötoiminnassa tavoite on kaikkien osallisten osallistuminen päätöksentekoon sekä toimintaan sitoutuminen. Yhteisten onnistumisten ja epäonnistumisten myötä rakentuu ihmisille merkityksellisiä suhteita. Yhteisen tekemisen kasvattajan ja kasvatettavan tai asiakkaan ja työntekijän välillä voidaan katsoa

olevan asia, jonka parissa ryhdytään toiminaan. Yhteinen toiminnan päämäärä voi luoda parhaimmillaan yhteenkuuluvuuden tunnetta ja merkityksellisyyttä. (Nivala & Ryyänen 2019, 210.)

4 OPINNÄYTETYÖN PROSESSIN KUVAUS

Tässä kappaleessa käymme läpi opinnäytetyömme prosessin kuvauksen. Esittelemme opinnäytetyömme tavoitteet, tarkoituksen ja tehtävän. Lisäksi kuvaamme tutkimusmenetelmän valintaa sekä aineistonkeruun vaiheita ja sen analyysiä. Lisäksi pohdimme opinnäytetyömme eettisyyttä ja luotettavuutta.

4.1 Opinnäytetyön tavoite, tarkoitus ja tehtävä

Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata joukkueurheilun merkitystä nuoren kuvaaman kokemuksen kautta. Opinnäytetyön tavoite on tuoda nuorten omien kokemusten avulla esille joukkueurheilutoiminnan merkitys hyvinvoinnille haastateltavien nuorten elämässä. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on kuvata joukkueurheilun kokemuksen merkitystä Icehearts- toiminnan kehittämiseksi ennaltaehkäisevän lastensuojelun menetelmänä. Saatujen tulosten avulla on mahdollista kehittää Icehearts-toimintaa.

Tutkimustehtävänä on lähtötilanteen kartoittamiseksi selvittää teemahaastattelun avulla Icehearts- nuorten kokemuksia joukkueurheilun merkityksellisyydestä sosiaaliselle hyvinvoinnille.

Tutkimuskysymykset ovat:

1. Miten nuori kokee joukkueurheilun merkityksen hyvinvoinnille?
2. Miten nuori kuvaa joukkueurheilun merkitystä sosiaaliselle hyvinvoinnille?
3. Miten nuori kuvaa kasvattajan roolia sosiaaliselle hyvinvoinnille?
4. Miten nuoren kuvaama kasvattajan rooli tukee nuoren sosiaalista hyvinvointia?

4.2 Opinnäytetyön toteutus

Valitsimme aiheemme opinnäytetyölle molempien mielenkiinnon kohteen seurauksena. Pohdimme pitkään meille sopivaa aihetta. Koska olemme molemmat entisiä joukkueurheilijoita,

Icehearts tuntui sopivalta vaihtoehdolta. Otimme yhteyttä Iceheartsiin ja saimme sovittua opinnäytetyön tekemisestä. Tutkimussuunnitelmamme hyväksyttiin maaliskuussa 2021, minkä jälkeen lähdimme kentälle suorittamaan haastatteluita. Haastattelut toteutimme haastateltavana olleiden poikien koululla Tampereella huhtikuussa 2021. Haastateltavia poikia oli neljä. Haastattelut on tallennettu puhelimen nauhurilla.

Ensimmäisenä esittelimme itsemme pojille ja kerroimme hiukan haastattelusta. Ennen haastattelua näytimme myös kysymykset pojille. Pojat näkivät haastattelukysymykset ensimmäistä kertaa itse tilanteessa. Selitimme käsitteitä, kuten sosiaalinen hyvinvointi ja kasvat-taja. Kerroimme pojille, mihin haastatteluja käytämme. Pojilla oli myös mahdollisuus kysyä haastattelusta, jos heillä oli jotain, mikä mietitytti tai oli epäselvää. Muistutimme myös poikia, että haastattelussa säilyy anonymiteetti. Haastatteluun olimme pyytäneet poikien huoltajilta kirjallisesti luvan, koska he ovat alaikäisiä.

4.3 Opinnäytetyön menetelmälliset valinnat

Opinnäytetyömme noudattaa kvalitatiivista eli laadullista tutkimusperinnettä. Laadullinen tutki-mus pohjaa vahvasti havaintojen teoriapitoisuuteen. Se, millainen yksilön käsitys ilmiöstä on, millaisia merkityksiä tutkittavalle ilmiölle annetaan ja millaisia välineitä käytetään, vaikuttaa tutkimuksesta saataviin tuloksiin (Sarajärvi & Tuomi 2018). Laadullisen tutkimuksen tavoit-teena on tutkimuksen kohteena olevan ilmiön kuvaaminen, ymmärtäminen ja tulkitseminen. Laadullinen tutkimus antaa mahdollisuuden ilmiön syvällisempään ymmärrykseen verrattuna määrälliseen tutkimukseen. (Kananen 2017, 35.) Laadulliselle tutkimukselle tyypillistä on kiin-nostus merkityksistä eli tutkittavan reaalimaailman kokemuksesta (Kananen 2017, 36).

Tutkimusstrategiana opinnäytetyössämme on tapaustutkimus. Yksi tapaustutkimuksen yh-denmukaisuuksista on nimensä mukaisesti tapausten tarkastelu. Tapaustutkimukselle kes-keisiä kysymyksiä ovat miten-, mitä- ja miksi- kysymykset. Kuvailevassa tapaustutkimuk-sessa voidaan ajatella eräänä inhimillisen toiminnan ominaisuutena etsiä asioille yhteyksiä, joista muodostuu kokonaisuuksia. Näiden kokonaisuuksien avulla pyritään ymmärtämään

maailmaa. Kuvaileva tapaustutkimus ei ole yksittäisestä tapauksesta kertomista vaan maailman ymmärtämistä tarinana, jota voidaan itsessään ajatella teoriana. (Erikson & Koistinen 2005, 20.)

Tutkimuskysymysten selkeä määrittely on tapaustutkimuksessakin tärkeää. On tavallista, että tutkimuskysymys tarkentuu prosessiin edetessä. (Erikson & Koistinen 2005.) Erilaiset tyypittelyt, luokittelut, kategorisoinnit sekä teemoihin jakaminen ovat tavanomaisia tapaustutkimuksessa käytettyjä yleismenetelmiä (Erikson & Koistinen 2005, 30).

4.4 Opinnäytetyön aineiston keruu ja analyysi

Opinnäytetyömme aineisto on kerätty teemahaastattelujen avulla. Haastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluna. Teemahaastattelussa pyritään kasvattamaan teemojen avulla ymmärrystä tutkittavasta ilmiöstä (Kananen 2017, 90). Yksilöhaastattelujen avulla saatu aineisto analysoidaan sisällönanalyysillä. Haastatteluaineisto nauhoitetaan ja puretaan tekstimuotoon. Aineisto analysoidaan ja selvitetään, mitä ilmiöön liittyvää nousee aineiston pohjalta esille. (Kananen 2015.)

Kuuntelimme tallennetut yksilöhaastattelut ja kävimme läpi niitä samalla analysoiden, mitä haastattelussa nousi haastateltavien kertomana esille. Sisällönanalyysissä pyritään saamaan ilmiöstä kuvaus yleisessä ja tiiviissä muodossa. Sisällönanalyysi on tekstianalyysiä, joka ei tuota useinkaan yleismitallista tietoa. Aukikirjoitetusta aineistosta pyritään löytämään tutkimustehtävää kuvaavia ilmaisuja. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 117.)

Laadimme haastatteluja varten haastattelurungon, jonka avulla johdimme haastattelua. Haastattelemalla hankittua aineistoa analysoimme sisällönanalyysinä. Kuuntelimme tallennetut yksilöhaastattelut ja kävimme ne lävitse analysoiden, mitä haastattelussa haastateltavien kertomana nousee esille. Tallennettu aineisto kirjoitettiin tekstimuotoon. Aineisto puretaan tekstimuotoon mahdollisimman sanatarkasti.

Sisällönanalyysissä pyritään saamaan ilmiöstä kuvaus yleisessä ja tiiviissä muodossa. Sisällönanalyysi on tekstianalyysiä, joka ei tuota useinkaan yleismitallista tietoa. Aukikirjoitetusta aineistosta pyritään löytämään tutkimustehtävää kuvaavia ilmaisuja. (Tuomi & Sarajärvi

2018, 117.) Sisällönanalyysissä tapahtuvassa aineiston redusoinnissa eli pelkistämisvaiheessa analysoitava haastattelusta saatu auki kirjoitettu aineisto toimii datana. Ensimmäisessä vaiheessa auki kirjoitetusta aineistosta karsitaan tutkimukselle epäolennainen pois. Aineistosta etsitään siis tutkimustehtävää kuvaavia ilmaisuja. Tämän pelkistämisvaiheen jälkeen samaa ilmiötä kuvaavat käsitteet ryhmitellään. Ryhmittelyä eli seuraa aineiston käsitteellistäminen. Käsitteellistämässä erotellaan opinnäytetyön näkökulmasta oleellinen tieto. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 125.)

Haastattelu vaiheessa yhteen saatu aineisto eli meidän opinnäytetyössämme käytettävä data auki kirjoitettiin yhteen eli pelkistettiin ja aukikirjoitetusta aineistosta karsittiin opinnäytetyöllemme epäolennainen pois. Luimme pelkistettyä aineistoamme useaan kertaan läpi etsien opinnäytetyömme tutkimustehtävää kuvaavia ilmaisuja. Opinnäytetyössämme merkityksellisten ja tutkimustehtävää vastaavien ilmaisujen löytämisen jälkeen ryhmittelimme haastattelusta saadun pelkistetyn aineiston, minkä jälkeen oli mahdollista käsitteellistäminen eli oleellisen tiedon löytäminen opinnäytetyömme kannalta. Alla olevassa taulukossa on esimerkki käyttämästämme jaottelusta (TAULUKKO 1).

TAULUKKO 1. Esimerkki jaottelusta

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka
"Minä luotan kasvattajaan ja kasvattaja luottaa minuun "	Molemminpuolinen luottamus	Vastavuoroisuus	Kasvattajan merkittävä rooli	Nuoren kuvaus kasvattajan roolista sosiaaliselle hyvinvoinnille

4.5 Eettisyys ja luotettavuus

Opinnäytetyömme aineisto koostuu neljän Icehearts- nuoren yksilohaastatteluista. Aineisto ei ole suuri, mutta opinnäytetyömme näkökulman kannalta riittävä. Tapaustutkimus ei anna yleistettävää tietoa. Tapaustutkimuksessa pyritään kuvaamaan tutkittavaa ilmiötä mahdollisimman tarkasti (Erikson & Koistinen 2005). Aineiston riittävyttä arvioidessa pieni aineisto tulee analysoida tarkasti ja lopputulokset laajemmassa aineistossa (Eskola & Suoranta 2014). Opinnäytetyömme tarkoituksena on kuvata joukkueurheilun merkitystä nuoren kuvan kokemuksen kautta.

Haastateltaviksi nuoriksi valikoitui Icehearts- joukkueessa pelaavia nuoria. Haastateltavien valinta perustui opinnäytetyömme työelämän ohjaajan osoittamaan joukkoon. Icehearts-kasvattaja tuntee joukkueensa nuoret vuosien ajalta ja pystyi osoittamaan meidän opinnäytetyömme kokemuksensa perusteella haastateltavat. Haastatteluun osallistuminen oli täysin vapaaehtoista. Opinnäytetyö prosessin alkaessa haastateltavien nuorten lukumäärästä ei ollut tarkkaa tietoa. Haastateltavien määrä tarkentui neljäksi haastateltavaksi opinnäytetyön ohjaajan kanssa käytyjen keskustelujen päätteeksi. Kaikki haastateltavat nuoret ovat osa joukkuetta, jossa pelaa 35 nuorta. Kerroimme kasvattajalle tarvitsevamme neljä poikaa haastateltavaksi. Opinnäytetyössämme haastateltavat pojat valikoituivat haastateltaviksi Icehearts- kasvattajan poikien kanssa käymien keskusteluiden jälkeen.

Opinnäytetyössämme aineiston tarkka dokumentaatio toteutettiin nauhoittamalla haastattelut. Alaikäisiä poikia haastatellessa keräsimme poikien huoltajilta kirjalliset luvat haastattelun toteuttamista varten. Poikien huoltajille kerrottiin opinnäytetyön tarkoituksesta ja haastattelun toteutuksesta kirjallisen haastatteluluvan yhteydessä. Haastattelut toteutettiin yksilohaastatteluina, joissa paikalla olivat ainoastaan me haastattelijat ja haastateltava nuori. Yksilohaastattelut tarjosivat opinnäytetyömme kannalta hyödynnettävimmän aineiston. Haastatteluissa haastateltavat kuvasivat opinnäytetyössämme tutkittavaa joukkueurheilun merkitystä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Haastattelut toteutettiin Tampereella poikien omalla koululla Iceheartsin tiloissa. Tutkittavan ja tutkijan välillä ei saa olla sellaista riippuvuussuhdetta, joka vaikuttaa olennaisella tavalla tietojen antamisen vapaaehtoisuuteen. (Eskola & Suoranta 2014.)

Haastatteluissa on mukana aina kaksi puolta, joissa haastatellulta saatu tieto ei aina vastaa totuutta. Haastatteluista saatu tieto koostuu sanojen lisäksi eleistä, eivätkä niiden merkitykset

ole yksiselitteisiä. Tutkijalta vaaditaan herkkyyttä nähdä myös kehonkielen viestejä. (Kananen 2017, 90.) Tapasimme haastateltavat pojat ensimmäistä kertaa haastattelutilanteessa. Haastattelua varten matkustimme Tampereelle poikien koululle saadaksemme haastateltua poikia kasvotusten.

Tutkijan tulee olla tietoinen aineiston kulttuurisesta paikasta ja sen tuotantoehdoista, esimerkiksi siitä, miten tutkija vaikuttaa haastattelutilanteessa (Eskola & Suoranta 2014). Haastattelijoina meidän täytyy tiedostaa vaikutuksemme haastattelutilanteeseen. Suorittamamme haastattelut ovat vuorovaikutustilanteita, joissa haastateltavat sekä me haastattelijoina vaikuttamme toisiimme. Haastattelijoina myös päätämme, mitä kysymyksiä haastattelussa kysymme. Haastattelua ennen kävimme poikien kanssa läpi, miksi haastattelut tehdään ja painotimme sitä, ettei vääriä vastauksia esittämiimme kysymyksiin ole. Näytimme pojille haastattelutilanteessa ensimmäistä kertaa haastattelukysymykset. Ennen tallennetun haastattelun alkamista haastateltavilla oli mahdollisuus esittää kysyttäviin kysymyksiin tarkentavia kysymyksiä. Opinnäytetyössämme rajasimme haastattelukysymykset liian suuren aineiston välttämiseksi. Haastattelu toteutettiin teemahaastatteluna, ja kysyimme tarvittaessa lisäkysymyksiä mahdollisimman tarkoituksenmukaisen aineiston saamiseksi.

Haastattelut toimivat opinnäytetyömme aineistona. Tarkkaan analyysiin pääsemme tallennettujen aineistojen avulla, joihin on tarvittaessa mahdollista palata useita kertoja. Tutkimusaineiston, menetelmän sekä analyysin tarkka dokumentaatio ovat lähtökohtia arvioitaessa laadullisen opinnäytetyön luotettavuutta. Tutkimustulosten tulee olla johdettu oikein aineistosta. (Kananen 2015.) Aineistoa analysoitaessa kirjoitimme saadun haastatteluaineiston auki huomioiden tietosuojan ja sen, ettei kukaan ulkopuolinen missään prosessin vaiheessa päässyt käsiksi aineistoomme. Aukikirjoitetun aineiston eli pelkistämisen jälkeen karsimme opinnäytetyössämme epäolennaisen pois johdonmukaisesti saadaksemme vastaukset tutkimuskysymyksiimme. Opinnäytetyössämme hyödynnettävät haastateltavien ajatukset tuotiin luotettavasti aineistosta esille.

Koimme tarpeelliseksi äänittää haastattelut, jotta voimme itse keskittyä haastatteluun. Nauhoitettu aineisto takaa myös sen, ettei haastattelutilanteesta jää dokumentoimatta opinnäytetyön kannalta merkityksellisiä seikkoja. Tallennettuun aineistoon oli mahdollista myös palata tarvittaessa. Haastattelujen eli aineiston pelkistämisen jälkeen tallenteet poistettiin pysyvästi.

Opinnäytetyön sisällönanalyysiä kirjoittaessamme käytimme aukikirjoitettua aineistoa, joka sisältää sanasta sanaan kirjoitetut tallennetut alkuperäiset haastattelut.

Eettisiin peruskysymyksiin tutkimusta tehtäessä lukeutuu kysymys siitä, mitä hyötyä tai haittaa tutkimuksesta on tutkittaville (Eskola & Suoranta 2014). Tiedostamme haastattelijoina haastattelutilanteen vievän haastateltavilta aikaa. Tarkoituksenamme oli järjestää haastattelutilanne harjoitusten yhteyteen, mikä säästäisi haastateltavien poikien aikaa ja vaivannäköä. COVID-19-pandemiasta johtuen toteutimme haastattelut poikien koulupäivän aikana. Icehearts joukkueharjoitustoiminta oli ollut haastattelujen toteuttamispäivänä kaksi kuukautta tauolla. Koulupäivän aikana toteutettu haastattelu mielestämme toimi yhtä hyvin kuin alkuperäisesti suunniteltu haastattelu harjoitusten yhteydessä.

COVID-19-pandemia muutti opinnäytetyömme aineistonkeruuta niin, ettei harjoitusten havainnointi ollut mahdollista. Yksilöhaastattelut saimme COVID-19-pandemiasta huolimatta toteuttaa parhaaksi arvioimallamme tavalla eli kasvokkain suoritettavalla yksilöhaastattelulla. Yksilöhaastattelu toi opinnäytetyömme tarkoituksen kannalta luotettavimman aineiston. Tapasimme haastattelutilanteessa ensimmäistä kertaa haastateltavien kanssa. Molemmilla haastattelun osapuolilla on ennakkokäsitykset toisistaan. Haastattelutilanteessa tutkija vahvistaa tai muuttaa ennakkokuvaansa. (Kananen 2017, 91.) Tarvittaessa tarkentavien kysymysten kysyminen oli myös mahdollista haastattelun aikana. Tällaista samanlaista mahdollisuutta esimerkiksi sähköpostin kautta toteutettavassa kyselyssä ei ole.

Käyttämämme lähteet ovat tässä opinnäytetyössä suurelta osin suosituksen mukaisesti alle 10 vuotta vanhoja. Käytettäessä vanhempia lähteitä tässä opinnäytetyössä on niiden käyttö ollut asianmukaista. Lähteiden alkuperäisyys ja luotettavuus on tarkistettu jokaisen lähteen kohdalla erikseen. Käytämme opinnäytetyössämme myös suoria viittauksia haastatteluaineistoon. Viittaukset on tehty niin, ettei niistä ole mahdollista tunnistaa haastateltavaa.

Pohdittaessa opinnäytetyön tuottamaa hyötyä haastateltavat saivat mahdollisuuden kertoa omia kokemuksiaan toiminnasta sekä olla osana toteuttamassa opinnäytetyötä, josta mahdollisesti hyötyy myös Icehearts-toimintamalli. Haastateltavien poikien kokemus tuli kuulluksi haastattelutilanteessa ja kuvatut kokemukset muodostavat opinnäytetyön lopputulokset. Haastattelusta saatu aineisto ja tutkimustulokset ovat mielestämme opinnäytetyön tarkoituksen mukaisia. Saatuja tuloksia on mahdollista hyödyntää käytännössä Icehearts-toiminnassa.

5 OPINNÄYTETYÖN TULOKSET

Opinnäytetyömme tulokset ovat jaettu neljään eri luokkaan perustuen tutkimuskysymyksiä muodostamaan aineiston lopulliseen jaotteluun. Ensimmäisenä esittelemme tulokset siitä, miten nuori kokee joukkueurheilun merkityksen kokonaisuudessaan hyvinvoinnille. Tämän jälkeen käsittelemme puolestaan sitä, miten nuori kuvailee joukkueurheilun merkitystä sosiaalisen hyvinvoinnin näkökulmasta. Seuraavana tarkastelemme nuoren kuvaamaa kasvattajan roolia hyvinvoinnille. Lopuksi kuvaamme, miten nuoren kuvaama kasvattajan rooli tukee nuoren sosiaalista hyvinvointia.

5.1 Nuoren kokemus joukkueurheilun merkityksestä hyvinvoinnille

Seuraavalla sivulla olevaan taulukkoon (TAULUKKO 2) on koottu nuorten kuvaamia tekijöitä liittyen Icehearts-toiminnan keskiössä olevaan joukkueurheiluun. Taulukkoon koottujen tekijöiden yläluokka kertoo tekijöiden suhteesta hyvinvointinäkökulmaan. Pääluokka on johdettu tutkimuskysymyksestä nuoren kokemus joukkueurheilun merkityksestä hyvinvoinnille. Haastateltavien nuorten vastauksista oli löydettävissä toisiaan läheisesti muistuttavia teemoja, esimerkiksi toiminnan pitkäkestoisuuden hyvistä puolista. Kaikki haastateltavat pojat olivat olleet useita vuosia toiminnassa mukana.

Icehearts-joukkueessa mukana olemisen hyötyä kuvasivat haastateltavat tekemisenä ja ilman joukkuetta vapaa-ajan kuluvan kotona pelatessa. Yksi haastateltavista kertoi luultavasti makaavansa vain sohvalla ilman Icehearts-joukkuetta. Eräs haastateltavista nuorista kuvasi Icehearts-joukkue-toiminnan tuoman yhteisöllisyyden olevan tärkeä osa elämää. Kaikki haastateltavat kuvasivat kavereiden olevan toiminnassa mukana olemisen parhaita puolia. Eräs haastateltavista kuvasi joukkuekavereiden kannustuksen tuovan hyvän mielen. Lisäksi kavereiden merkitystä koulumaailmassa piti jokainen haastateltava tärkeänä.

Ainaki mun vanhemmat pitää sitä tosi hyvänä silleen, että se on tosi hieno asia, että saa olla tässä mukana ja on tää hauskaa kaikkien mielestä. (Haastateltava 1)

Jokainen haastateltava kuvasi huoltajien positiivista suhtautumista Icehearts-toimintaan. Eräs haastateltavista kertoi äitinsä katsovan jokaisen pelin. Kaikki haastateltavat kuvasivat vanhempien kiinnostuneisuutta lastensa Icehearts- joukkueurheilua kohtaan. Yksi haastateltavista kertoi vanhempien pitävän hienona mahdollisuutena Icehearts- toiminnassa mukana olemista ja tosi tärkeänä Icehearts-joukkueurheilua ja koko toimintaa. Haastateltavat nuoret kuvasivat toiminnan mahdollisuutena. Haastateltavat nuoret eivät kuvanneet Icehearts- toiminnasta lainkaan rajoittavia tai estäviä tekijöitä. Kukaan haastateltavista ei kuvannut huoltajien tai läheisten tuomia negatiivisia tekijöitä Icehearts-toiminnassa mukana olemiselle.

Eräs haastateltava kuvasi fyysisen kunnon kehittymisen olennaisena osana joukkueurheilutoimintaa. Nuori kuvasi fyysisen kunnon kasvamisen olevan hyvä asia yleisesti koko hyvinvoinnille. Yksi haastateltavista kertoi jaksavansa myös juosta paremmin ja koulun väsyttävän enemmän kuin Icehearts-harjoitusten. Haastateltavien Icehearts- joukkueharjoitukset sijoittuvat heti koulupäivän yhteyteen, jonka jälkeen pojat menevät kotiin. Tämä toimintamalli kuvattiin haastatteluissa hyväksi. Kaikki haastateltavat kertoivat, että on hyvä, kun on tekemistä vapaa-ajalle. Harjoituksia kuvasivat haastateltavat mukaviksi ja hauskoiksi. Kaikki haastateltavat kokivat hauskanpidon olevan tärkeää ja toiminnan olevan lähes poikkeuksetta mukavaa ja toisia kannustavaa.

TAULUKKO 2. Nuoren kokemus joukkueurheilun merkityksestä hyvinvoinnille

ALALUOKKA	YLÄLUOKKA	PÄÄLUOKKA
<ul style="list-style-type: none"> • Harjoitusten täyttämä vapaa-aika • Fyysisen kunnon nouseminen • Itsevarmuus • Toiminnan pitkäaikaisuus 	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvoinnin tukeminen 	Nuoren kokemus joukkueurheilun merkityksestä hyvinvoinnille

5.2 Nuoren kuvaus joukkueurheilun merkityksestä sosiaaliselle hyvinvoinnille

Alla olevaan taulukkoon (TAULUKKO 3) on tehty yhteenveto haastattelussa esille tulleista nuorten kuvaamista sosiaalisista tekijöistä. Yläluokka kertoo nuorten kuvaamien tekijöiden yhteisöllisyyden roolista, asioiden jakamisesta ja kuulluksi tulemisesta, sekä tuesta. Pääluokkana on nuoren kuvaus joukkueurheilun merkityksestä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Haastateltavista nuorista jokainen kuvasi kaverisuhteiden olevan pitkäaikaisia ja hyviä. Kaverisuhteet jatkuivat myös Icehearts-toiminnan ulkopuolella. Kaverisuhteiden merkittävyys korostui yhdessä tekemisen tärkeytenä. Yhdessä tekemistä ja olemista pidettiin tärkeänä osana päivittäistä arkea. Eräs haastateltavista nuorista kuvasi Icehearts-joukkue toiminnan tuoman yhteisöllisyyden olevan tärkeä osa elämää.

Päästään yhdessä tekemään vähä kaikenlaista, pääasiassa sitä salibandyä ja saattaa olla muutaman päivän reissuja. Mennään kesällä leirille ja ollaa oltu nyt tällä viikolla kaks kertaa frisbeegolfaamassa ja oltii keväällä aikasemmin lasketellassa. (Haastateltava 2).

No se on aika tärkeä osa mun elämää, se on niinku koulussaki me saatetaa olla vaa oman joukkueen porukan kanssa ja hengailta vaa. (Haastateltava 4).

Kaikki haastateltavat nuoret kuvasivat joukkueurheilun tuovan hyötyä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Haastateltavat nuoret kuvasivat sosiaalisen hyvinvoinnin parantuneen Icehearts-joukkue toiminnassa mukana olemisen seurauksena. Yksi haastateltava kuvasi Icehearts-joukkue toiminnan nostaneen itsetuntoa joukkuekavereiden kannustuksen, oman itsevarmuuden nousemisen ja uusien taitojen oppimisen myötä.

Kaikki haastateltavat kuvasivat haastattelussa Icehearts-salibandyharjoitukset positiivisena osana päivän kulkua. Nuoret harjoittelevat Icehearts-toimintaan osana kuuluvaa salibandya maanantaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin koulun jälkeen olevissa harjoituksissa. COVID-19-pandemian vuoksi joukkue ei ole harjoitellut pariin kuukauteen yhteisissä harjoituksissa. COVID-19-pandemiasta johtuvan poikkeustilanteen ja yhteisten harjoitusten puutteen koettiin vaikuttavan motivaatioon suurella määrällä. Haastateltavat kertoivat, että harjoituksissa COVID-19-pandemian aikana joukkueessa olevien poikien läsnäolo harjoituksissa on vähentynyt verrattuna aikaa ennen COVID-19-pandemiaa.

TAULUKKO 3. Nuoren kuvaus joukkueurheilun merkityksestä sosiaaliselle hyvinvoinnille

ALALUOKKA	YLÄLUOKKA	PÄÄLUOKKA
<ul style="list-style-type: none"> • Pitkäaikaisia kaveriteita • Yhdessä tekeminen • Vanhempien positiivinen suhtautuminen • Vertaistuki • Jakaminen • Kannustus 	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteisöllisyys • Jakaminen • Tuki • Kuulluksi tuleminen 	Nuoren kuvaus joukkueurheilun merkityksestä sosiaaliselle hyvinvoinnille

5.3 Nuoren kuvaus kasvattajan roolista sosiaaliselle hyvinvoinnille

Jokaisessa haastattelussa nuori kertoi hänen ja kasvattajan välisen luottamussuhteen olevan hyvä. Kaikki kuvailivat kasvattajaa positiivissävytteisesti sekä toivat esille asioita, jotka ovat sidoksissa sosiaaliseen hyvinvointiin. Haastateltavat pojat kertoivat, että voivat keskustella kasvattajan kanssa mistä tahansa, liittyi se sitten kouluun, vapaa-aikaan tai harrastukseen. Yksi nuorista toi nosti esiin kasvattajan ja nuoren välisen vuorovaikutussuhteen vastavuoroisuuden. Luottamuksen tunne on molemminpuolinen kasvattajan ja nuoren välillä. Kasvattaja luottaa nuoreen ja nuori kasvattajaan. Yksi haastateltavista kuvasi kasvattajan olevan jonkinlainen korvaaja isälle. Yksi pojista toi esiin, että joukkueen kasvattaja on kaikille myös tukihenkilö.

Haastateltavat nuoret kuvasivat kasvattajan kyselevän kuulumisia säännöllisesti. Haastattelutilanteessa nuoret kertoivat kasvattajan olevan tuttu pitkältä ajalta. Kaikki haastateltavat pojat olivat haastatteluhetkellä olleet toiminnassa mukana useita vuosia.

Kyllä mä luotan kasvattajaan aika paljo, emmä tiä onks hirveesti muita ihmisii, joihin mä luotan yhtä paljon, ku kasvattajaan. Kyl mä kasvattajaan aika paljon luotan. (Haastateltava 1)

Seuraavassa taulukossa (TAULUKKO 4) Kuvataan nuoren kokemusta kasvattajan roolista sosiaaliselle hyvinvoinnille. Alaluokassa kuvataan haastateltavien poikien tuottamia asioita kasvattajan roolin merkityksestä. Yläluokaksi koostui kasvattajan merkittävä rooli. Pääluokkana taulukossa on nuoren kuvaus kasvattajan roolista sosiaaliselle hyvinvoinnille.

TAULUKKO 4. Nuoren kuvaus kasvattajan roolista sosiaaliselle hyvinvoinnille

ALALUOKKA	YLÄLUOKKA	PÄÄLUOKKA
<ul style="list-style-type: none"> • Vuorovaikutuksen avoimuus • Vastavuoroisuus • Tukihenkilö • Luottamus 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasvattajan merkittävä rooli 	Nuoren kuvaus kasvattajan roolista sosiaaliselle hyvinvoinnille

5.4 Nuoren kuvaus suhteesta kasvattajaa kohtaan

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa (TAULUKKO 5) on koottu alakäsitteisiin haastateltavien nuorten kuvaukset kasvattajan roolista. Yläkäsitteenä on luottamus. Pääluokka on nuoren kuvaus luottamuksesta kasvattajaa kohtaan. Kaikki haastateltavat nuoret kuvaavat kasvattajaa kohtaan kokemaansa luottamusta.

Haastateltavat nuoret kuvasivat kaikki luottamuksen kokemusta kasvattajaa kohtaan. Nuoret kuvasivat haastatteluissa, kuinka kasvattajalle voi kuka vain joukkueen nuorista laittaa viestiä, kun haluaa. Kolme haastateltavista kertoi viestittelevänsä kasvattajan kanssa usein. Nuo-

ret kertoivat laittavansa viestiä kasvattajalle, jos on jotain kysyttävää. Nuoret kertoivat keskustelewansa kasvattajan kanssa esimerkiksi siitä, miten kotona menee. Nuoret kertoivat myös joukkueen yhteisestä WhatsApp ryhmästä, missä myös kasvattaja on mukana. Yksi nuorista kertoi myös, että oli laittanut kasvattajalle viestiä heti aamusta ja että kasvattaja on se ihminen, kenelle laittaa myös iltaisin viimeisenä viestiä.

Kaikki haastateltavat nuoret kuvasivat kasvattajaa kohtaan luottamusta joukkueurheiluun liittyvien asioiden kuten harjoitusten lisäksi myös kotioloihin ja kaverisuhteisiin liittyen. Luottamuksesta kysyttäessä eräs nuori kertoi kasvattajan voivan luottavan häneen ja hän kasvattajaan. Kaikki haastateltavat kuvasivat luottamusta kasvattajaa kohtaan hyväksi. Lisäksi haastateltavat nuoret kuvasivat myös huoltajien luottamuksen kokemusta kasvattajaa kohtaan hyväksi.

TAULUKKO 5. Nuoren kuvaus kasvattajan roolin tukemisesta sosiaaliselle hyvinvoinnille

ALALUOKKA	YLÄLUOKKA	PÄÄLUOKKA
<ul style="list-style-type: none"> • Tukihenkilö • Saatavuus • Turvallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> • Luottamus 	Nuoren kuvaus suhteesta kasvattajaa kohtaan

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Saadut tulokset kuvaavat Icehearts-joukkueurheilutoiminnan positiivista merkitystä haastateltavien poikien sosiaaliselle hyvinvoinnille. Nuoret kuvasivat Icehearts-joukkueurheilutoimintaa ja yleisesti Icehearts-toimintamallia lähes täysin positiivisena ja merkittävänä osana sosiaalista hyvinvointia. Haastattelujen kautta saadut tulokset vahvistavat joukkueurheilun merkityksellisyyttä sosiaaliselle hyvinvoinnille.

Haastatteluissa nousi esille COVID-19-pandemian ikävä vaikutus joukkueurheilutoiminnan toteuttamiseen. COVID-19-pandemiasta johtuen harjoituksia tai pelejä ei ollut mahdollista opinnäytetyön haastattelujen aikana pitää. COVID-19-pandemian vuoksi puuttuvat harjoitukset vaikuttivat poikien kokemaan motivaatioon. Yksi haastateltavista kertoi koko joukkueen osallistumismäärän itseohjattuihin harjoituksiin vähentyneen merkittävästi. Haastateltavat kertoivat COVID-19-pandemian takia harjoituksissa läsnä olevien pelaajien määrän vähentyneen. Haastateltavat kuvasivat COVID-19-pandemian vaikuttaneen joukkueen yhteisöllisyyden kokemiseen erityisesti harjoituksissa. Eräs haastateltavista kuvasi ohjattujen harjoitusten olevan parempi vaihtoehto kuin yksinään toteutetut harjoitukset. Perustuen haastatteluissa ilmeneviin poikien kuvauksiin pandemian vaikutuksista voidaan COVID-19-pandemian katsoa vaikuttaneen poikien yhteisöllisyyden tunteeseen ja motivaatioon.

Haastatteluissa kävi ilmi joukkueurheilun ja sen sisältämien harjoitusten ja pelien tuoman sisällön merkitys nuorten sosiaaliselle hyvinvoinnille. Eräs haastateltavista kertoi, ettei tiedä millaista elämä olisi ilman Icehearts-toiminnassa mukana olemista. Opinnäytetyömme tulokset voivat kiinnostaa toimijoita, jotka miettivät yhteistyötä Iceheartsin kanssa tai huoltajia, jotka pohtivat lastensa mahdollisuutta Icehearts-joukkue-toimintaan.

Nuorten kuvaama merkitys sosiaaliselle hyvinvoinnille antaa vahvistusta Icehearts-toiminnan merkityksellisyydelle ennaltaehkäisevän lastensuojelun toimintamallina. Tekemiemme haastattelujen pohjalta voidaan sanoa poikien saaneen vapaa-ajalle merkityksellistä tekemistä Icehearts-toiminnasta ja joukkueurheilun käyttämisestä ennaltaehkäisevän lastensuojelun työvälineenä. Haastateltavien poikien kuvaaman joukkueurheilun positiivisen merkityksen sosiaalisen hyvinvoinnin kokemukselle voidaan katsoa tuoneen nuorille haastattelujen perusteella lisää pitkäaikaisia ystävyys-suhteita ja tukeneen itsetuntoa. Lisäksi haastateltavien

nuorten kuvaaman joukkueurheilun tuoman sosiaalisen hyvinvoinnin ja sen merkityksen itsetunnonle voidaan katsoa ennaltaehkääisevän itsetunto-ongelmia. Eräs haasteltavista nuorista kertoi haastattelussa Icehearts-toiminnassa mukana olemisen tehneen haastateltavasta avoimemman persoonan.

Saadut tulokset kertoivat haastateltujen nuorten koetusta luottamuksesta kasvattajaa kohtaan. Tulokset kertovat kasvattajan roolin merkittävydestä, mikä ilmenee vuorovaikutuksen vastavuoroisuutena, avoimuutena ja tiiviinä yhteydenpitona. Tulosten osoittaman vuorovaikutuksen avoimuuden voidaan katsoa lisäävän asioiden jakamista kasvattajan ja nuoren välillä. Tulokset osoittavat tiiviin yhteydenpidon mahdollisuuden. Tiiviiseen ja luottamukselliseen vuorovaikutuksen mahdollistaa kasvattajan pitkäaikainen sitoutuminen kasvattajan tehtävään.

Haastatteluista saaduista tuloksissa nuoret kuvaavat kaverisuhteiden olevan pitkäaikaisia. Kaikki haastateltavat kuvasivat kavereita olevan joukkueen sisältä. Haastateltavat nuoret kertovat olevansa tekemisissä myös vapaa-ajalla joukkueesta saatujen kavereiden kanssa. Tulosten perusteella voidaan todeta Icehearts-toimintamallin hyödyntämän joukkueurheilun tukevan nuorten kaverisuhteita ja mahdollistavan niiden pitkäkestoisuuden. Haastatteluista ilmeni myös haastateltavien nuorten kuvaama yhdessä tekeminen ja yhdessä oleminen. Saatujen tulosten perusteella voidaan sanoa yhteisöllisyyden olevan osa poikien kuvaamaa sosiaalista hyvinvointia. Eräs haastateltavista nuorista kuvasi oleskelevansa myös koulussa joukkueen kanssa porukassa.

Saatujen tulosten perusteella huoltajat suhtautuivat positiivisesti lapsen Icehearts-toiminnassa mukana olemiseen. Haastatteluista saatujen tulosten perusteella nuoret kertoivat vanhempien pitävän tärkeänä toiminnassa mukana olemista. Eräs haastatelluista kuvasi toiminnassa mukana olemisen olevan tosi hienoa vanhempien mielestä. Saadut tulokset osoittavat myös huoltajien toiminnassa mukana olemisen. Erityisesti pelien seuraaminen ja harjoituksiin kuljettaminen oli haastateltavien nuorten kuvaamana tärkeää. Saatujen tulosten perusteella voidaan todeta huoltajien merkityksen toiminnassa mukana olemiselle olevan tärkeää Icehearts-nuorelle. Vanhempien positiivinen suhtautuminen tukee vuorovaikutusta vanhempien ja kasvattajan välillä.

Saaduista tuloksista voidaan todeta Icehearts-joukkueurheilun nostaneen haastateltavien nuorten itsetuntoa. Itsetunnon nouseminen ja kannustaminen tulivat esille kahdessa eri haastattelussa. Tulokset kertovat itsetunnon kasvamisen tuottamasta sosiaalisesta hyvinvoinnista ja kannustuksen tuottamasta hyvinolontunteesta. Haastateltavat kuvasivat toimintaa hauskaksi, mukavaksi ja kivaksi, minkä voidaan todeta kertovan joukkueen sisällä vallitsevasta hyvästä ilmapiiristä. Hyvästä joukkueen yhteishengestä kertoivat myös jokaisessa haastattelussa esille noussut joukkueen kanssa yhdessä vietetty aika sekä vapaa-ajalla että koulussa.

Opinnäytetyö kokonaisuutena oli meille opettavainen kokemus. Tutkimussuunnitelman ja erityisesti tutkimuskysymysten asettelu oli meille haastavaa. Erityisesti tutkimussuunnitelman tekeminen ja sen haasteellisuus sai meidät kehittämään yhteistyö- ja ongelmanratkaisutaitojamme. Erityisesti tutkimussuunnitelman hiominen ja sen kanssa vietetty aika osoittautui merkittäväksi tekijäksi opinnäytetyötä kirjoitettaessa. Selkeä tutkimussuunnitelma helpotti opinnäytetyön kokonaisuuden hahmottamista ja lopputulosten pohtimista. Tutkimussuunnitelma toimi koko prosessin edetessä selkeänä ja johdonmukaisena ohjeistuksena.

Meille haastetta tuotti myös opinnäytetyössä haastateltavien määrän määrittäminen. Saimme tukea opinnäytetyömme ohjaajalta haastateltavien lopullisen määrän määrittelemiseksi. Lopulta määrä osoittautui sopivaksi. Neljän eri haastateltavan tuottama aineisto tuotti aineistoa, josta oleellisen tiedon rajaaminen ei käynyt työlääksi. Aineistomme oli kuitenkin mielestämme riittävä, ja saimme aineistosta vastaukset opinnäytetyömme tutkimuskysymyksiin. Haastattelut toteutettiin teemahaastatteluina, jotka toteutettiin haastateltavan ja meidän haastattelijoiden kesken. Haastatteluiden suorittaminen paikan päällä osoittautui parhaaksi vaihtoehdoksi kerätä tarvitsemaamme aineistoa. COVID-19-pandemian vuoksi jouduimme kuitenkin luopumaan Icehearts-joukkueen harjoitusten seuraamisesta. Koimme kuitenkin kiitollisuutta siitä, että meidät otettiin vastaan avoimesti ja innokkaasti maailmanlaajuisesta COVID-19-pandemiasta huolimatta. Emme harjoitelleet paljoa haastattelutilannetta etukäteen, mutta itse haastattelutilanne ei tuntunut meistä jännittävälle tai vaikealle.

Sisällönanalyysi oli mielestämme selkein ja meille yksi helpoimpia osia opinnäytetyötä tehdessämme. Sisällönanalyysillä saimme mielestämme osoitettua selkeästi aineistosta nousseet tulokset. Ennen aineiston analysointivaihetta mietintää aiheutti oleellisten asioiden poimiminen saadusta aineistosta. Aineistosta valikoituneet aiheet osoittautuivat lopputuloksissa

tarkoituksenmukaisiksi. Koemme analyysivaiheen onnistuneen perustuen lopputulosten antamiin vastauksiin.

Kirjoittaessamme opinnäytetyömme johtopäätöksiä ja pohtiessamme tehtyä prosessia kokonaisuutena opinnäytetyö ja asetetut tavoitteet näkyivät selkeämmin kuin prosessin aikaisemmissa vaiheissa. Saatujen tulosten tulkitseminen toi oivalluksia opinnäytetyössämme käsiteltävään aiheeseen liittyen. Oivalsimme haastateltavien kuvaaman joukkueurheilun tuoman merkityksellisyyden tunteen näkymisen haastateltavien vapaa-ajassa. Oivallukset tuottivat uusia näkökulmia ja toivat meille lisäkysymyksiä aiheeseen liittyen.

7 POHDINTA

Alusta asti meille oli selvää, että opinnäytetyön tekeminen on meille pitkä ja haastava prosessi. Meitä yhdistää joukkueurheilutausta, jonka vuoksi opinnäytetyön aihe on meille tärkeä. Kuullessamme Icehearts-toiminnasta päätimme ottaa heihin yhteyttä. Tutkimussuunnitelman aloitimme 2020 keväällä, ja tutkimussuunnitelman laatiminen oli meille opinnäytetyön haastavin osuus. Tutkimuskysymysten ja menetelmien vakiinnuttua haastatteluvaihe ja opinnäytetyön kirjoittamisen sujui moitteetta. Tutkimusmenetelmäksi valikoitui laadullinen tutkimus, sillä se sopii parhaiten kuvaamaan nuorten kokemuksia.

Meidän kohdallamme haasteellisinta oli rajata mielenkiintoisesta opinnäytetyöaiheesta tarkoituksenmukainen näkökulma. Koko prosessin ajan meille oli tärkeää nuorten kokemuksen kuuleminen ja kuvaaminen. Vaikka tutkimussuunnitelman tekeminen oli haasteellisin osa, se kuitenkin helpotti itse opinnäytetyön tekemistä merkittävästi.

Opinnäytetyön tarkoitus oli kuvata joukkueurheilun kokemuksen merkitystä Icehearts-toiminnan kehittämiseksi ennaltaehkäisevän lastensuojelun työmenetelmänä. Tätä tarkoitusta varten haastateltavaksi valikoitui neljä nuorta. Opinnäytetyön tutkimusstrategia on tapaustutkimus. Yksilöhaastattelu oli mielestämme paras keino saada tarkoituksenmukaisia tutkimustuloksia eli kuvata nuoren kokemuksia. Meille oli myös itsestään selvää, että COVID-19-pandemian sallimissa rajoissa toteutimme haastattelut kasvotusten. Kasvotusten suoritettavassa yksilöhaastattelussa on sellaisia hyötyjä, kuten lisäkysymysten esittämisen mahdollisuus tai käsitteiden avaaminen tarvittaessa.

Haastattelurungon tekeminen oli meille hieman haastavaa, ja pohdimme useasti, tuleeko haastattelusta mahdollisesti liian suppea tai vastaavasti liian laaja. Itse haastatteluvaiheessa kävi selväksi kysymysten sopiva määrä aineiston hankkimiseksi meidän opinnäytetyöhömmme. Haastattelun toteutus meille kasvotusten oli luontevaa ja haastattelijoiden rooliin oli helppo asettua. Vuorovaikutus haastateltavien kanssa oli avointa ja haastattelun edetessä haastateltavien jännitys lieveni selkeästi. Tarkoituksenamme oli mennä myös seuraamaan harjoituksia, mutta COVID-19-pandemiasta johtuen joukkueen harjoitukset olivat opinnäytetyön tekemisen hetkellä kuitenkin tauolla. Koemme, että jos olisimme päässeet seuraamaan harjoituksia, se olisi voinut vaikuttaa haastattelutilanteeseen positiivisesti. Pohdimme kuitenkin myös,

että emme olleet tavanneet poikia aikaisemmin, mikä pienensi ennakkokäsityksiä meistä haastattelijoina. Saimme haastattelutilanteissa pojilta myös paljon hyödynnettävää tietoa, josta emme kuitenkaan käytä kaikkea opinnäytetyön rajauksen vuoksi. Haastatteluissa nuoret kuvasivat esimerkiksi fyysistä kehittymistä lajissa. Tutkimustehtävämme oli kuvata sosiaalista hyvinvointia joukkueurheilun viitekehityksessä. Joukkueurheilun tuoman fyysisen hyödyn kuvaaminen ei opinnäytetyössämme olisi ollut tutkimustehtävän kannalta tarkoituksenmukaista.

Tehdessämme opinnäytetyötä saimme konkreettisesti kuulla nuorten kuvaamana joukkueurheilun merkityksestä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Sosiaalisen hyvinvoinnin lisäksi joukkueurheilu tuottaa kokonaisvaltaista hyvinvointia esimerkiksi fyysisen kunnan nousua. Haastattelutuloksissa poikien kuvaama toiminnan pitkäaikaisuus lisäsi luottamusta kasvattajaa kohtaan ja opimme myös, kuinka tärkeä osa kasvattajan rooli on Icehearts-toiminnassa.

Saimme vastauksia joukkueurheilutoiminnan merkityksestä myös vapaa-ajalle. Erityisesti hyvänä pidettiin sitä, että pojat ovat saaneet sisältöä vapaa-ajalleen. Nuoret kertoivat, että ilman Icehearts-toimintaa vapaa-ajalle ei olisi juurikaan virikkeitä. Kasvattajan merkityksestä riippumatta vanhempien positiivinen suhtautuminen joukkue toimintaan kuvattiin tärkeäksi osaksi. Onkin merkittävää muistaa Icehearts-joukkueurheilutoiminnassa myös vanhempien tuen merkitys. Haastattelussa ilmeni, että poikien mukaan myös vanhemmat kokivat mukana toiminnassa olemisen tärkeänä ja positiivisena. Tämä kertoo myös vanhempien asennoitumisesta Icehearts-toimintaa kohtaan. Haastatteluista ilmeni vanhempien asennoitumisen helpottavan kasvattajan ja vanhempien välistä yhteistyötä. Yhteistyön sujuminen lisää lapsen etua, ja ennaltaehkäisevä lastensuojelu perustuu lapsen hyvinvoinnin edistämiseen. Opinnäytetyötä tehdessä kävi ilmi, että se, miten paljon ystävyysuhteita nuorilla on joukkueen sisällä, mikä näkyy esimerkiksi tilanteessa, jossa eräs haastateltava kuvasi tilannetta, jossa joukkueen ulkopuolinen henkilö kyseenalaisti joukkueen maksuttomuuden vuoksi.

Saimme opinnäytetyössämme aiheen vuoksi mahdollisuuden haastatella Icehearts-toiminnassa mukana olevia nuoria. Nuorten oman kokemuksen kuvaaminen Icehearts-joukkueurheilutoiminnasta ja sen merkityksestä hyvinvoinnille edistää Icehearts-toiminnan käyttämistä ennaltaehkäisevän lastensuojelun menetelmänä. Koko opinnäytetyöprosessin aikana teimme yhteistyötä joukkueen kasvattajan kanssa. Haastattelutilanteessa olimme vuorovai-

kutuksessa haastateltaviemme kanssa. Haastattelujen toteuttamisen voimme katsoa edistäneemme myös omaa asiakastyön osaamistamme. Sosiaalialan yhtenä kompetenssina on asiakastyön osaaminen. Asiakastyön osaamisen kompetenssin katsoimme kehittyneen haastattelutilanteessa.

COVID-19-pandemian vuoksi poikkeukselliset toimenpiteet, kuten kertaalleen peruuntuneet haastattelut, vahvistivat omaa ammatillisuuden kokemusta ja ongelmanratkaisukykyä. COVID-19-pandemiasta johtuen meidän täytyi huolellisesti valmistella haastattelutilanne noudattaen terveysturvallisuuden suosittamia määräyksiä, kuten turvavälejä. Haastattelutilanteessa vastasimme myös siitä, että jokainen haastattelussa mukana ollut saapui terveenä haastattelutilanteeseen.

Meille opinnäytetyötä tehdessä tulivat entistä tutummaksi Suomessa vallitsevat erot sosioekonomisessa asemassa sekä kaupunkien asuinalueiden väliset erot. Opinnäytetyössä käsittelemme sosiaalisen hyvinvoinnin näkökulmaa, mutta opinnäytetyötä tehdessä selkeni myös se, kuinka kokonaisvaltainen käsite hyvinvointi on. Meille oli hieman haastavaa saada poimitua aineistosta juuri sosiaaliselle hyvinvoinnille merkittävä tieto hyvinvoinnin käsitteen laajuuden vuoksi.

Opinnäytetyömme käsittelee joukkueurheilun merkitystä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Sosiaalialan kompetensseihin on kirjattu sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen yhteiskunnassa. Käsittelemme opinnäytetyössämme Iceheartsin toimintamallia, jonka tavoitteena on syrjäytymisen ehkäiseminen. Opinnäytetyössä saadut tulokset kertoivat Icehearts-toiminnan edistävän hyvinvointia. Osana opinnäytetyön prosessia tutkittu tieto täytyi osata osoittaa, tulkita ja myös jakaa. Opinnäytetyössämme saimme kasvatettua myös tutkimuksellisen kehittämisen osaamisen kompetenssin edellyttämää osaamista opinnäytetyöprosessin edetessä.

Opinnäytetyömme tietoperustassa käsittelemme sosiaalipedagogiikkaa työmenetelmänä. Icehearts-toimintamallissa kasvattajat käyttävät innostamista ja lapsen osallisuutta tukevia työmenetelmiä. Sosiaalipedagogiikan tavoitteita on käyttää osallistavia ja valtaistavia työmenetelmiä. Icehearts-kasvattajien työtoteet, joita haastateltavat opinnäytetyön tuloksissa kuvaavat, kertovat osallistavista toimintatavoista, jotka ovat osa sosiaalialan kompetensseja.

Icehearts on palvelujärjestelmän ulkopuolella toimiva niin sanottu kolmannen sektorin toimintamalli, joka tarjoaa tutkitusti pitkäkestoisempaa tukea, kuin palvelujärjestelmä pystyy tarjoamaan. Icehearts on yhteiskunnallisesti merkittävä toimija tukemaan palvelujärjestelmän tarjoamia palveluita. Opinnäytetyön tulosten ja vaikutusten arviointi kuuluu osaksi saatujen tulosten ja vaikutusten arvioinnin kompetenssia. Opinnäytetyössämme saadut haastateltavien nuorten kuvaamat tulokset tukevat Icehearts-toiminnan merkittävyyttä lasten ja nuorten syrjäytymistä ehkäisevässä ja hyvinvointia edistävässä työssä.

Sosiaalialan kompetensseihin kuuluu osana eettinen osaaminen. Icehearts-toimintamalli pohjaa vahvasti arvoperustaiselle työlle. Meille opinnäytetyön tekijöinä oli tärkeää nostaa esiin itsellemme myös oman kokemuksen kautta merkityksellinen aihe. Meidän oli helppo samais-
tua Iceheartsin toimintaa ohjaaviin arvoihin ja periaatteisiin.

Opinnäytetyössä teimme vaikuttamistyötä valitsemalla itsellemme merkityksellisen aiheen, jota haluamme tuoda esille aiheen merkittävyyden vuoksi. Icehearts-toiminta on palvelujärjestelmän ulkopuolella toimiva järjestö, mutta se toimii yhteistyössä muiden palveluiden kanssa. Ennen prosessin aloittamista meillä ei ollut ollenkaan kokemusta tutkimuksellisesta osaamisesta, mutta prosessin etenemisen myötä tutkimuksellinen osaamisemme kasvoi. Saimme prosessin aikana merkittävästi vertaistukea toisistamme. Erityisesti opinnäytetyön haastavien vaiheiden keskellä vertaistuki oli tärkeää. Opinnäytetyön haastavimmissa osuuksissa toisen kanssa jakaminen ja ongelman ratkaisun yhdessä pohtiminen olivat myös meille opinnäytetyön prosessia eteenpäin vieviä asioita.

Opinnäytetyön kokonaisuus ja erityisesti saadut tulokset saivat meidät pohtimaan joukkueurheilun hyödyntämistä laajemmassa mittakaavassa syrjäytymisen ehkäisemisen välineenä. Omakohtainen kokemuksemme joukkueurheilun merkityksellisyydestä sosiaalista hyvinvointia tukevana tekijänä sai opinnäytetyömme tulosten kautta vahvistusta. Prosessin edetessä jatkotutkimusaiheiksi nousivat Icehearts-toimintamallissa mukana olevien huoltajien kokemusten tutkiminen sekä kasvattajien kokemusten ja toiveiden tutkiminen toiminnan kehittämiseksi valtakunnallisesti. Opinnäytetyöprosessin aikana opimme myös alueellisesta syrjäytymisestä, joka tarjoaa mielestämme jo itsessään aiheen jatkotutkimuksille.

LÄHTEET

- Aaltonen, T., Ahonen, P. & Pajunen H. 2015. *Merkityksen kokemus*. Helsinki: Auditorium.
- Alasuutari, P. 2001. *Laadullinen tutkimus*. Jyväskylä: Gummerus.
- Allardt, Erik 1998. Hyvinvointitutkimus ja elämänpolitiikka. Teoksessa Roos, J.P. & Hoikkala, Tommi (toim.). *Elämänpolitiikka*. Tampere: Gaudeamus.
- Appelqvist-Schmidlechner, K. & Kekkonen, M. 2020. Icehearts on enemmän kuin urheilujoukkue: tuloksia THL:n pitkittäistutkimuksesta. Saatavissa: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/139258/URN_ISBN_978-952-343-465-3.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Viitattu 23.4.2021.
- Erikson, P. & Koistinen, K. 2005. *Monenlainen tapaustutkimus*. Kuluttajatutkimuskeskus. Helsinki. Savion kirjapaino Oy.
- Eskola, J. & Suoranta, J. 2014. *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. 10. Painos. Tampere: Vastapaino.
- Hakovirta, M. & Kallio, J. 2020. *Lapsiperheiden köyhyys ja huono-osaisuus*. Tampere: Vastapaino.
- Hyyppä, M. 2002. *Elinvoimaa yhteisöstä. Sosiaalinen pääoma ja terveys*. Keuruu: PS-kustannus.
- KAMK. Opinnäytetyöpakki. Kokemus & Käsitys. Saatavissa: <https://www.kamk.fi/fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tukimateriaali/Kokemus-ja-kasitys>. Viitattu 27.4.2021.
- Kananen, J. 2017. *Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä*. Jyväskylä: Suomen Yliopistopaino Oy.
- Kananen, J. 2015. *Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun*. Suomen Yliopistopaino Oy.
- Laitinen, R. & Luoma, J. 2019. *Yksilö- ja joukkueurheilu- valmentajien terveysnäkökymykset ja käyttäytyminen sekä heidän toteuttamansa terveyskasvatus*. Turku. Turun yliopiston opettajankoulutuslaitos. Kasvatustiede. Pro gradututkielma. Saatavissa: https://www.utu-pub.fi/bitstream/handle/10024/147315/Lahtinen_Riku_Luoma_Juho_opinnayte.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Viitattu 22.4.2021.
- Lastensuojelulaki* 13.4.2007/417. Saatavissa: Lastensuojelulaki 417/2007 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX ©. Viitattu 23.4.2021.
- Lehtinen, I., Lehtinen, T. & Paakkari, O. 2014. *Terveyden perusteet. Mitä terveys on?* Helsinki: Edita.

- Mahkonen, S. 2010. *Lastensuojelu ja laki*. 3. painos. Helsinki: Edita.
- MLL. 2019. Varhaisten kokemusten vaikutus aivojen kehitykseen. Saatavissa: <https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/vanhemmuus-ja-kasvatus/lapsen-ja-vanhemman-varhainen-vuorovaikutus/varhaisten-kokemusten-vaikutus-aivojen-kehitykseen/>. Viitattu 19.4.2021.
- Maslow, A. 2011. *Hierarchy of needs: A theory of Humain motivation*. Kindle Edition
- Nivala, E. & Ryyänen, S. 2019. *Sosiaalipedagogiikka Kohti inhimillisempää yhteiskuntaa*. Helsinki: Gaudeamus.
- Opetushallitus. Kouluikäisten terveyden polku. 2021. Henkinen ja sosiaalinen hyvinvointi. Saatavissa: <https://www.oph.fi/fi/oppimateriaali/kouluikaisten-terveyden-polku/henkinen-ja-sosiaalinen-hyvinvointi>. Viitattu 20.4.2021
- Puusa, A. & Juuti, P. 2020. *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät*. Gaudeamus.
- Ruuskanen, P. 2002. *Sosiaalinen pääoma ja hyvinvointi. Näkökulmia sosiaali- ja terveysaloille*. Keuruu: PS-kustannus.
- Suomen Icehearts ry. Saatavissa: <https://www.icehearts.fi/>. Viitattu 22.4.2020.
- THL. 2019. Ehkäisevä lastensuojelu. Saatavissa: <https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/ehkaiseva-lastensuojelu>. Viitattu 19.4.2021.
- Tomperi, J. 2015. Sosionomi. *Sosiaalinen hyvinvointi ja kunta hyvinvoinnin tukijana Kemi terveeksi 2015 -kuntalaiskyselyn tuloksia sosiaalisen hyvinvoinnin näkökulmasta*. Kemi: Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/39119/Tomperi_Johanna.pdf?sequence=1. Viitattu 30.4.2021.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. *Laadullinen tutkimus ja sisällön analyysi*. Helsinki. Tammi
- Turkka, I. & Turkka, V. 2008. *Joukkue kasvun tukena*. Jyväskylä. PS-kustannus.

Hei!

Olemme Laura Korhonen ja Jessica Jokinen. Olemme viimeisen vuoden sosionomiopiskelijoita Centria ammattikorkeakoulusta. Olemme tekemässä haastatteluja opinnäytetyötämme varten, jonka tarkoituksena on selvittää nuorten poikien kokemuksia joukkueurheilun merkityksestä sosiaaliselle hyvinvoinnille Icehearts toiminnassa.

Nauhoitamme haastattelut ja kirjoitamme analyysin vastauksista. Haastatteluissa vastanneiden henkilöllisyys pysyy salassa.

Kiitos!

HAASTATTELURUNKO

1. Miten liityit mukaan Icehearts toimintaan?
2. Millaista joukkue-toimintaa on ollut mielestäsi?
3. Millaisena Icehearts toiminta näkyy arjessasi?
4. Minkälaisia ystävyys-suhteita sinulla on joukkueen sisältä? Oletteko ystäviä myös vapaa-ajalla?
5. Miten kuvaisit Icehearts toiminnassa mukana olemisen näkymistä kotioloissasi?
6. Miten vuorovaikutuksesi vanhempiesi kanssa toimii?
7. Mikä on joukkueurheilutoiminnassa parasta?
8. Miten kuvailisit suhdettasi kasvattajaan? (Kasvattajalla tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä haastateltavien poikien Icehearts joukkueen valmentajaa, jolla on myös kasvatuksellinen vastuu)
9. Minkälaisista asioista keskustele kasvattajan kanssa?
10. Miten kasvattajan rooli näkyy sinun elämässäsi?
11. Miten kuvailisit luottamustasi kasvattajaan?
12. Miten kuvailisit joukkueen merkitystä sinun sosiaaliselle hyvinvoinnillesi? (Sosiaalisella hyvinvoinnilla tarkoitetaan hyvinvoinnin rakentumista ihmisten välisen vuorovaikutuksen ja kanssakäymisen sekä sosiaalisen tuen myötä. Sosiaaliseen hyvinvointiin liittyy kokemus turvallisuudesta, vuorovaikutuksen avoimuudesta, yksilöllisyydestä, huolenpidosta, sekä toisten ihmisten kunnioittamisesta sanoin ja teoin.)
13. Miten sosiaalinen hyvinvointisi parantunut/huonontunut Icehearts toiminnassa mukana ollessasi?
14. Miten joukkueurheilu on ollut sinun hyvinvoinnillesi hyödyksi/haitaksi?

Arvoisa huoltaja,

Teemme opinnäytetyötä Icehearts toimintaan liittyen, jossa lapsenne on mukana. Alaikäisen lapsen huoltajalta tarvitaan lupa haastattelua varten. Opinnäytetyön aiheena on Nuorten kokemukset joukkueurheilutoiminnan merkityksestä sosiaaliselle hyvinvoinnille. -Case Icehearts. Opinnäytetyön tavoitteena on tuoda nuorten omien kokemusten avulla esille joukkueurheilun merkitystä hyvinvoinnille. Saatujen tulosten avulla on mahdollista kehittää toimintaa.

Haastattelut toteutetaan nauhoitettuna ja anonyymisti. Lapsenne nimi ei tule esille opinnäytetyössä.

Annatteko luvan lapsenne osallistua haastatteluun:

Kyllä

Ei

Huoltajan allekirjoitus:

Päivämäärä:

Laura Korhonen & Jessica Jokinen

Centria ammattikorkeakoulu